

Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru MORARU

Curriculum Vitae

1. Data și locul nașterii; adresa de e-mail:

2. Studii

- 1955-1962, Școala primară de șapte clase în Poiana Ilvei, jud. Bistrița-Năsăud.
- 1963-1968, Seminarul Teologic Ortodox Român Cluj-Napoca.
- 1968-1972, Institutul Teologic Universitar Ortodox Român din Sibiu.
- 1973-1976, cursuri de doctorat în Teologie la zi la Institutul Teologic de Grad Universitar din București, Secția istorică, specializarea *Istoria Bisericii Ortodoxe Române* (îndrumător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae Șerbănescu), trecut mai apoi, din motive obiective, la *Istoria Bisericească Universală* (conducător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Rămureanu).
- 13 ianuarie 1979-18 iunie 1980, cursuri de specializare la Colegiul "Sf. Ștefan", Universitatea din Oxford – Anglia.
- august 1996, cursuri de Limbă bulgară și paleoslavă la Universitatea "Sf. Chiril și Metodius", Veliko – Târnovo – Bulgaria.
- 11 decembrie 1986 am obținut doctoratul în Teologie, la Institutul de Grad Universitar din București, cu tema: *Biserica Angliei și ecumenismul. Legăturile ei cu Biserica Ortodoxă Română (sec. XVI-XX)* (conducător științific Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Rămureanu).

3. Experiența profesională (perioada, instituția, funcția)

- 1972-1973, pedagog la Seminarul Teologic special Curtea de Argeș.
- 1976-1990, profesor titular pentru disciplinele istorice la Seminarul Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca.
- 1 octombrie-1 decembrie 1990, conferențiar universitar titular la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca.
- 1 decembrie 1990-azi (2014), profesor universitar titular la disciplina Istoria Bisericii Ortodoxe Române cu Noțiuni de Paleografie, la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca (1990-1992), apoi la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca (1992-2014).
- 1999-azi, conducător de doctorat.

4. Funcții administrative

- 26 ianuarie-1 octombrie 1990, director la Seminarul Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca.
- 1990-1992, rector la Institutul Teologic de Grad Universitar din Cluj-Napoca.
- 1992-1996, decan la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca.
- 1 ianuarie 2008 – 12 martie 2012, șef de catedră la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca.

5. Membru:

• Organizații profesionale

- 1990-1996, Comisia de Învățământ Teologic Universitar a Patriarhiei Române (București).
- 1992-1996, Senatul Universității „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 1994-2006, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (București).
- 1996- azi (2014), Comisia Națională de Istorie Ecclesiastică din România (București).
- 1997-2010, Președinte al Fundației culturale „Ioan Lupaș”, Cluj-Napoca.
- 1999-2000, Consiliul de Administrație al Studioului de radio “Renașterea”, al Arhiepiscopiei Clujului.
- 2000-2010, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor și Diplomelor Universitare-București.
- 2004, Expert științific național CNCSIS-Teologie (București).
- 2007-azi (2014), Institutul de Istorie Ecclesiastică, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj – Napoca.
- 2008-2013, Consiliul Institutului de Studii Doctorale, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010-2014, Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.
- 2010-2014, Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.
- 2010-2014, Adunarea Națională Bisericească (București).
- 2010-2014, Consiliul Național Bisericesc (București).
- 2010-2014, președinte al Comisiei de Relații Externe Bisericești, Adunarea Națională Bisericească (București).

• Comitete de redacție

- 1990-1995, membru în comitetul de redacție al publicației religioase „Renașterea”, Cluj-Napoca.
- 1992-1995, redactor coordonator la revista „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”.
- 1992-azi (2014), membru în Comitetul de redacție al revistei „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”.
- 1998-azi (2014), membru-coordonator în Comitetul de redacție al „Anuarului Facultății de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca.

- **Referent științific al unor edituri și reviste**

- octombrie 2011-azi (2014), Analele Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași. Teologie
- octombrie 2011-azi (2014), evaluator al editurii Argonaut, Cluj-Napoca. Teologie.
- 2011-azi (2014), Colegiul de redacție al revistei Ortodoxia a Patriarhiei Române.

- **Comisii de dialog teologic interconfesional și interreligios**

- 1990, Comisia internațională de dialog teologic anglicano-ortodox (București).
- 1991-1997, Comisia Unității a IV-a a Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Geneva-Elveția).

6. Premii și distincții:

- 1998, Diploma și medalia jubiliară “Vasile Goldiș”, cu prilejul aniversării a 80 de ani de la Marea Unire (din 1918 – 1998), acordată de Universitatea de Vest “Vasile Goldiș”, Arad.
- 2000, Diplomă de excelență, Societatea Cultural-Științifică „Virtus Romana Rediviva”, Cluj-Napoca.
- 2005, Diplomă de excelență – Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, București.
- 2005, Diplomă de excelență didactică, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2007, Diplomă de merit, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2009, Premiul național Profesorul anului, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2009, Premiul „Comenius”, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010, Premiul internațional Leading Professionals of the World 2010, International Biographical Centre, Cambridge, England.
- 2010, Diploma de Excelență - programe licență, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.
- 2010, Premiul Reprezentativității, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca.

7. Limbi străine:

- Engleză.

I. ACTIVITATE DIDACTICĂ

1. Cursuri:

A. Licență:

An I, sem. I: *Probleme fundamentale de Istoria Bisericii Ortodoxe Române.*

An I, sem. II: *Spiritualitate românească în mileniul I.*

An II, sem. I: *Momente însemnate din Istoria Bisericii Ortodoxe Române în mileniul al II-lea și la începutul mileniului al III-lea.*

An II, sem. II: *Spiritualitate ortodoxă românească în mileniul al II-lea și la începutul mileniului al III-lea.*

B. Master:

2. Lucrări coordonate

- Licență
- Disertație
- Teză de doctorat

1. Ioan-Dănuț Buzdugan, *Biserica Ortodoxă Română – Biserică Națională*, Cluj-Napoca, 2006.
2. Dănuț-Liviu Hognogi, *Lăcașuri monahale ortodoxe din Transilvania până la începutul secolului al XIX-lea (zona sud-someșeană)*, Cluj-Napoca, 2007.
3. Marius-Dan Drăgoi (Episcop Macarie), *Ortodocși și Uniți (Greco-Catolici) în Transilvania (1874-1916) – convergențe și divergențe* – Cluj-Napoca, 2008.
4. Radu Mișu, *Martiri creștini la Dunărea de Jos în antichitatea târzie*, Cluj-Napoca, 2008.
5. Simona-Teodora Roșca, *Tematica icoanei pe sticlă din Transilvania (sec. XVIII-XIX)*, Cluj-Napoca, 2009.
6. Ioan-Gheorghe Rotaru, *Sabatarieni în contextul vieții transilvane (sec. XVI-XX)*, Cluj-Napoca, 2009.
7. Vasile Oltean, *Configurația istorică și bisericească a Brașovului, sec. XIII-1918*, Cluj-Napoca, 2009.
8. Pinca Petru, *Istoricul Episcopiei Armatei (cu sediul la Alba Iulia), 1921-1948*, Cluj-Napoca, 2010.
9. Viorel-Alin Albu, *Protopopiatul Ortodox Alba Iulia (1940-1945)*, Cluj-Napoca, 2011.
10. Ioan-Gheorghe Retegan, *Biserică, Stat, Națiune în viziunea unor oameni politici români din Transilvania (1848-1918). Poziție ortodoxă*, Cluj-Napoca, 2011.
11. Flaviu Vida, *Biserică, Școală și Societate la românii maramureșeni (1867-1914)*, Cluj-Napoca, 2011.
12. Ioan-Paul Valenciu, *Preoțimea ortodoxă din Bucovina în timpul ocupației habsburgice (1775-1918)*, Cluj-Napoca, 2011.
13. Nicoleta-Maria Han, *Țara Chioarului – viața bisericească și națională între 1848-1918*, Cluj-Napoca, 2011.

14. Cristian-Ioan Marțian, *Credință și cultură în Protopopiatul Ortodox Român Chioar (Cetatea de Piatră)*, Cluj-Napoca, 2011.
15. Laura-Liliana Turcan (Rațiu), *Teologie și Istorie în iconografia românească de tradiție bizantină din Țara Românească și Moldova în secolele XIV-XVII*, Cluj-Napoca, 2012.
16. Adriana-Mirona Jucan-Hoble, *Viața bisericească a românilor ortodocși din Comitatul Cluj între anii 1864-1918*, Cluj-Napoca, 2012.
17. Pavel Marcu, *Istoricul Seminarului Teologic Ortodox Liceal „Episcop Ioan Popasu”, Caransebeș (1955-2008)*, Cluj-Napoca, 2012.
18. Cosmin Cosmuța, *Vicariatul Ortodox Român Alba Iulia, 1940-1945*, Cluj-Napoca, 2013.
  - gradul I în învățământ
  - gradul I în preoție

II. ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

1. Volume de autor/volume de documente

A. Unic autor

1. *Biserica Angliei și ecumenismul. Legăturile ei cu Biserica Ortodoxă Română*, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 1986, 270 p.
2. *La răscruce de vremi o viață de om: Nicolae Colan, episcopul Vadului, Feleacului și Clujului (1936 – 1957). După documente, corespondență, însemnări, relatări, impresii*, Cluj - Napoca, (în Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului), 1989, 631 p.
3. *Învățământul teologic universitar ortodox român din Cluj (1924 -1952)*, Cluj - Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 1996, 373 p.
4. *Seminarul Teologic Liceal Ortodox din Cluj – Napoca (1952 – 1997)*, Cluj – Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 1997, 480 p.; ed. a II-a: *50 ani de învățământ teologic seminarial în Cluj – Napoca (1952-2002)*, Cluj – Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 2002, 539 p.
5. *Catedrala Arhiepiscopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului*, Cluj - Napoca, (în Editura Arhiepiscopiei), 1998, 254 p.
6. *Scurt istoric al Eparhiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului*, Cluj-Napoca, (în Editura Renașterea), 2001, 212 p + 8 il. ; ed. a II-a, Cluj – Napoca, 2006, 410 p. + 8 il.
7. *Ierarhii Bisericii Ortodoxe Române, 2005. Bio – bibliografii selective*, Alba – Iulia, (în Editura Reîntregirea), 2005, 218 p. + 49 il.
8. *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000, Biserică. Naștere. Cultură*, vol. III, tom I, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 2006, 820 p. + 2 hărți + 1 filă ilustrații (premiată de „UBB” Cluj-Napoca în 2007).
9. *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000, Dialog teologic și ecumenic*, vol. III, tom II, București, (în Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române – București), 2006, 464 p. +23 il. (premiată de „UBB” Cluj-Napoca în 2007).

10. *Învățămintul Teologic Universitar Ortodox Român din Cluj-Napoca. Schiță istorică*, Cluj-Napoca, (în Editura Presa Universitară Clujeană), 2009, 206 p.

B. Coautor

11. *Crâmpetele din istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania. Eparhia Sibiului către Protopopiatul Solnoc II. Corespondență (1 octombrie 1845 – 20 decembrie 1874)*, vol. I, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2006, 495 p. (Dumitru Suciuc – coord., Al. Moraru, Flaviu Vida, Cosmin Cosmuța).
12. *Ioan Lupaș (1880-1967) slujitor al științelor istorice, învățămintului și Bisericii*, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2008, 241p. + 28 p. ilustrații (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man și Veronica Turcuș).
13. *Alexandru Lapedatu (1876-1950) ctitor de Instituții științifice și cultural-bisericești*, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2009, 203p. + 17 ilustrații (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man și Veronica Turcuș).
14. *Revoluția transilvană de la 1848-1849. Date. Realități și fapte, reflectate în documente bisericești ortodoxe, 1840-1850*, București, Editura ASAB, 2011, 588p. (Dumitru Suciuc-coordonator, Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Diana Covaci, Cosmin Cosmuța, Lórand Mádly).
15. *Ortodoxia în Transilvania. Aspecte istorico-statistice privind orașul Cluj în anul 1922*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 114 p. (Alexandru Moraru, Ioan Bolovan).
16. *Biserică, Școală și Comunitate Ortodoxă în Transilvania în Epoca Modernă. Documente. Protopopiatul Cetatea de Piatră și Eparhia Sibiului. Corespondență, 1849-1874*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, 625 p. (Dumitru Suciuc-coordonator, Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Vlad Popovici, Cosmin Cosmuța, Flaviu Vida, Nicoleta Han, Lórand Mádly).
17. *Războiul național din Transilvania de la 1848-1849. Date, realități și fapte reflectate în documente bisericești greco-catolice, 1848-1852*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2013, 625 p. Coautori: Dumitru Suciuc (coordonator), Alexandru Moraru, Iosif-Marin Balog, Maria-Diana Covaci, Vlad Popovici, Cosmin Cosmuța, Lorand Mádly.

2. Volume editate

18. *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură*, de Arhiepiscop Teofil Herineanu, Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj-Napoca, 1987, 470 p.
19. *Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)*, Editura Arhidiecezana Cluj-Napoca, 1995, 225 p.
20. *Anuar. Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca, I (1990 – 1992)*, Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1998, 362 p.
21. *Anuar. Universitatea „Babeș – Bolyai” Cluj - Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, II (1992 – 1994)*, Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1999, 409 p.
22. *Anuar. Universitatea „Babeș - Bolyai” Cluj - Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, III (1994 - 1996)*, Editura Arhidiecezana, Cluj - Napoca, 1999, 443 p.
23. *Anuar. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, IV (1996-1998)*, Editura Arhidiecezana, Cluj - Napoca, 2000, 511 p.

24. *Anuar. Universitatea „Babeş-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, V (1998-2000)*, Editura Arhiepiscopala, Cluj-Napoca, 2000, 508 p.
3. Traduceri
4. Studii ISI
5. Studii publicate în străinătate

6. Studii BDI

25. *Familia la români între tradiție și modernitate. Unele aspecte morale, etice și sociale*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXVII (1992), nr. 1 – 2, p. 131 – 138.
26. *Etnie și confesiune în Transilvania veacului al XVI-lea*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXVIII (1993), nr. 1 – 2, p. 33 – 38.
27. *Tineretul român într-o lume secularizată*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 1, p. 99 – 106.
28. *Biserica și tradiție în „Descriptio Moldaviae”*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 2, p. 25 – 38.
29. *The Calvinist Catechism and the Orthodox Transilvanians of the XVII – th Century*, în „Colloquia”, tom I (1994), nr. 2, p. 65 – 69.
30. *Viața creștină oglindită în cuvântările Mitropolitului Andrei Şaguna la Sărbătorile mari*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XL (1995), nr. 1 – 2, p. 61 – 72.
31. *Pătrunderea luteranismului în Transilvania*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLI (1996), nr. 1- 2, p. 3 – 10.
32. *Activitatea istoricului Ioan Lupuş în cadrul Adunării Eparhiale Ortodoxe a Clujului între anii 1921 – 1945*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLII (1997), nr. 1 – 2, p. 55 – 66.
33. *Bulgarian hesychasts in the XIV – th century and Romanian monasticism*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIII (1998), nr. 1- 2, p. 53 – 60.
34. *Romanian Orthodox Church in Dialogue and Cooperation with the Minorities Churches*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIV (1999), nr. 1-2, p. 43-49.
35. *Biserica românească sub dictatura comunistă*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVI (2001), nr. 1-2, p. 31-40.
36. *Biserica Ortodoxă Română între 1990-2000 - privire generală-*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 35-48.
37. *Sfântul Ioan Casian – apărător al dreptei credințe – aspecte generale -*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 25-37.
38. *Câteva aspecte din activitatea de asistență socială a Bisericii Ortodoxe Române între anii 1990-2000*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 15-27.
39. *Clerici și monahi ortodocși români în primul război mondial*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 1, p. 13-20.
40. *Clerici ortodocși români care au suferit în primul război mondial*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 1, p. 17-20.
41. *Licențiații Institutului Teologic de Grad Universitar din Cluj (1949-1952)*, în „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, Categ CNCSIS C, 1, 2006, p. 37 – 94.

42. *Date statistice privitoare la parohiile, fliile si credincioșii din Eparhia Ortodoxa Romana a Vadului, Feleacului si Clujului la 1 septembrie 1940*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, Categ. CNCSIS C, 2, 2006, p. 27 – 38.
43. *Primii “licențiați” ai Academiei Teologice Ortodoxe Române din Cluj dintre anii 1924-1936*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LXII (2007), Nr. 2, p. 45-51.
44. *La contribution du clergé et des croyants à la reconnaissance de l'Autocéphalie et à la promotion au rang de patriarcat de l'Eglise Orthodoxe Roumaine*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 1, p. 53-63.
45. *Momente din istoria învățământului teologic universitar ortodox din Cluj-Napoca*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 2, p. 61-83.
46. *Molitvelnicul de la Bălgrad (1689) și Protopopul Ioan Zoba din Vințu de Jos*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 1, p. 79-88.
47. *Familia Creștină în Pastoralele Arhiepiscopului și Mitropolitului Bartolomeu Anania*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 2, p. 205-214.
48. *Sfânta Taină a Mărturisirii sau a Spovedaniei (Pocăinței), oglindită în „Didahiile” Mitropolitului martir Antim Ivireanul*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, Cluj-Napoca, VII (2013), nr. 9. p. 5-13.

7. Studii în volume ale unor conferințe internaționale

49. *Vicariatul Ortodox Român Alba Iulia (1940-1945). Aspecte generale*, în vol. „Identități confesionale în Europa Central-Orientală (secolele XVII-XXI). Lucrările Colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007, Cluj-Napoca”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2009, p. 491-510.

8. Studii în volume ale unor conferințe naționale

50. *Câteva considerații privitoare la circulara lui Andrei Șaguna despre urmările Revoluției din 1848 în Transilvania*, în vol. „Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873) – Personalitate marcantă a vieții bisericești, culturale și politice a românilor din Transilvania. La împlinirea a 200 de ani de la nașterea sa. Simpozion național – Oradea, 27-28 mai 2008”, Oradea, 2008, p. 33-42 (coordonator Pavel Cherescu).
51. *Întemeierea Mitropoliei Ungrovlahiei (1359) – receptată în istoriografia românească*, în vol. „Istorie bisericească, misiune creștină și viață culturală. Simpozion național cu genericul: Creștinismul românesc și organizarea bisericească în secolele XIII-XIV. Știri și interpretări noi”, vol. II, Galați, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2010, p. 306-334.

9. Studii în volume colective

A. Unic autor

52. *Biserica autocefală și Diaspora ei. Principii și perspective*, în vol. “Autocefalie, Patriarhie, Slujire sfântă”, București, 1995, p. 141 – 159.

53. *Aspecte din activitatea ierarhului Nicolae Colan din perioada 1940 – 1944*, în vol. “Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)”, Cluj – Napoca, 1995, p. 101 – 113.
54. *Înfăptuiri de seamă ale Ortodoxiei clujene între 1918-1940*, în vol. “80 de ani de administrație românească la Cluj – Napoca”, vol. I, Cluj – Napoca, 1999, p. 102 – 112; ed. a II- a, p. 100 - 114.
55. *Ortodoxia clujeană între 1940 – 1999 – realizări importante*, în vol. “80 de ani de administrație românească la Cluj – Napoca”, vol. II, Cluj – Napoca, 1999, p. 98 – 108.
56. *Câteva aspecte din influențele isihasmului asupra vieții bisericești din Transilvania până în veacul al XIX – lea*, în vol. ”Teologie și cultură transilvană în contextul spiritualității europene, în sec. XVI – XIX”, Cluj – Napoca, 1999, p. 37-106.
57. *Contribuții ale Patriarhului Miron Cristea la susținerea culturii și a școlii românești*, în vol. “La cumpăna dintre milenii”, Galați, 2000, p. 169-180.
58. *Muzica bisericească din Transilvania și Banat (sfârșitul secolului al XIX-lea - secolul al XX-lea)*, în vol. „Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu”, Cluj-Napoca, 2001, p. 421-445.
59. *Monahismul Ortodox Românesc (sfârșitul secolului XIX - secolul al XX-lea)*, în vol. „LOGOS Înalț Prea Sfințitului Arhiepiscop Bartolomeu al Clujului, la Împlinirea vârstei de 80 de ani!”, Cluj-Napoca, 2001, p. 364-372.
60. *Canonizarea Sfinților în Biserica Ortodoxă Română*, în vol. „Grai maramureșean și mărturie ortodoxă. Prea Sfințitului Episcop Iustinian Chira al Maramureșului și Sătmarului, la împlinirea vârstei de 80 de ani”, Baia Mare, 2001, p. 302-321.
61. *Personalități transilvane din sec XVII-XIX, pildă de conviețuire și toleranță. Transylvanian Personalities from the XVII th Century to the XIX th Century, Examples of Life together and Tolerance*, în vol. „Toleranță și conviețuire în Transilvania sec. XVII-XIX”, Cluj-Napoca, 2001, p. 101-115 și 299-314.
62. *Învățământul teologic seminarial ortodox din țara noastră în trecut și azi – privire generală*, în vol. „Bartolomeu Anania In Honorem”, Cluj-Napoca, 2001, p. 119-137 și în vol. „Arhiepiscopul Bartolomeu Valeriu Anania Doctor Honoris Causa”, Cluj-Napoca, 2001, p. 151-159.
63. *Violența împotriva lui Dumnezeu - Câteva aspecte din perioada 1940-1945*, în volumul „Violența în numele lui Dumnezeu - un răspuns creștin”, Alba Iulia, 2002, p. 92-110.
64. *Contribuția românească la Sinodul de la Iași (1642)*, în volumul „Sinodul de la Iași și Sfântul Petru Movilă”, Iași, 2002, p. 72-78.
65. *300 de ani de la lăcrimarea icoanei Maicii Domnului de la Nicula (1699-1999)*, în vol. „Nicula-icoana neamului, 450 de ani de atestare documentară a Mănăstirii Ortodoxe Nicula, 1552-2002”, Nicula, 2002, p. 133-144.
66. *Un ierarh nedreptățit: Episcopul Policarp Morușca al Americii și Canadei (1935-1939)*, în vol. „Studia Historica et Theologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu”, Iași, Editura Trinitas, 2003, p. 757-770.
67. *S-a înfăptuit „Unirea” sub Mitropolitul Teofil? Actele Sinodului din 1697: analiză istorico – teologică*, în vol. „Studii de Istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române”, Cluj – Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, p. 337-357.
68. *Mitropolitul Andrei Șaguna - exponent al spiritualității românești din Transilvania*, în vol. „In Memoriam: Mitropolitul Andrei Șaguna, 1873-2003”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2003, p. 154-162.

69. *Memorandul transilvănenilor și urmările lui. Contribuția Bisericilor românești (1692-1694)*, în „Analele Universității Ovidius - Constanța. Seria Facultății de Teologie Ortodoxă”, I (2002-2003), Constanța 2003, nr. 1, p. 197-203.
70. *Sfaturi și îndemnuri pentru monahi în „Convorbiri duhovnicești” ale Sfântului Ioan Casian*, în vol. „Izvoarele creștinismului românesc”, Constanța, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, 2003, p. 298-311.
71. *Viața monahului oglindită în „Așezămintele mănăstirești” ale Sfântului Ioan Casian*, în vol. „Izvoarele creștinismului românesc”, Constanța, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, 2003, p. 313-324.
72. *Românii nășăudeni în vârtoarea veacului al XVIII-lea*, în vol. „Mărturie și Martiriu în Transilvania secolului al XVIII-lea. In memoriam: Eroului Tănase (Atanasie) Todoran din Bichigiu” (coordonatori Dorel Man și Flore Pop), Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2004, p. 101-112.
73. *Dialogul de reconciliere dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică*, în vol. „Arhid. Prof. Univ. Dr. Constantin Voicu Dr. H. C. Universitatea Oradea – O viață în slujba Bisericii și a Școlii Românești”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005, p. 207-223.
74. *Autocefalie și Patriarhat în Biserica Ortodoxă Română*, în vol. „Biserică și Misiune. Patriarhia Română la ceas aniversar”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005, p. 666-683.
75. *Norme și sfaturi de conduită creștinească în „Predicile Mitropolitului Andrei Șaguna”*, în vol. „Oameni și idei. Studii de filologie”, Cluj – Napoca, Editura Risoprint, 2005, p. 264-284.
76. *Fundația "Emanuil Gojdu" din Budapesta în atenția publicației "Renașterea" din Cluj*, în „Omăgiu Profesorului Nicolae V. Dura la 60 de ani”; Constanta, 2006, p. 605-608.
77. *Domnitorul Sfânt Ștefan cel Mare și Transilvania*, în vol. „Structura etnică și confesională a Transilvaniei medievale (sec. XI-XIV). Sfântul Ștefan cel Mare – 500 ani”, Cluj – Napoca, Editura Renașterea, 2007, p. 154-175.
78. *Biserică, Națiune și Cultură în Istoria Ortodoxiei Românești din Transilvania în secolul al XIX-lea – aspecte generale -*, în vol. „Biserică, Societate, Identitate. In onorem Nicolae Bocșan”, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2007, p. 93-109.
79. *Aspecte privitoare la relațiile dintre ortodocșii și luteranii din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XX-lea*, în vol. „Omăgiu Părintelui prof. univ. dr. Ioan I. Ică”, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2007, p. 141-15.
80. *Icoana făcătoare de minuni de la Mănăstirea Nicula*, în vol. „Cinstirea Sfințelor Icoane în Ortodoxie. Retrospectivă istorică, momente cruciale de stabilire a teologiei icoanei și de criză majoră 1220 de ani de la cel de al VII-lea Sinod Ecumenic”, Iași, Ed. Trinitas, 2008, p. 342-354.
81. *Învățăături dumnezeiești și norme morale în Mărturisirea de credință a lui Petru Movilă, în traducerea Profesorului Alexandru Elian*, în vol. „In Memoriam Alexandru Elian – Omăgiere postumă a regretatului istoric și teolog, la zece ani de la trecerea sa la cele veșnice (8 ianuarie 1998)”, Timișoara, Ed. Arhiepiscopiei Timișoarei, 2008, p. 284-305.
82. *Confesiune și etică în predicile lui Ioan Lupaș*, în vol. „Ethos și Etnos. Aspecte teologice și sociale ale mărturiei creștine”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2008, p. 303-325 (coordonator Ștefan Iloaie).
83. *Prea Sfințitul Părinte Episcop-Vicar Vasile Someșanul – o viață închinată slujirii lui Dumnezeu și omului*, în vol. „Un nebosit slujitor al Bisericii: Prea Sfințitul Episcop-

- Vicar Vasile Someșanul”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2008, p. 31-39 (coordonator Ioan Chirilă).
84. *Sfinții Trei Ierarhi în pictura pe sticlă din Transilvania*, în vol. „Studia Basiliana”, III, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2009, p. 401-409.
  85. *Alexandru Lapedatu – întemeietor de instituții ale învățământului teologic*, în vol. „Alexandru Lapedatu (1876-1950), ctitor de instituții științifice și cultural-bisericești”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 54-84 (Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man, Veronica Turcuș).
  86. *Protopopiatul Ortodox Cetatea de Piatră – Chioar între anii 1881-1921. Unități administrative bisericești, suflete, clerici și învățători*, în vol. „Pe urmele trecutului Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani”, Cluj-Napoca, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2009, p. 551-578.
  87. *Viața și activitatea Arhiepiscopului Teofil Herineanu (1909-1992)*, în vol. „Arhiepiscopul Teofil Herineanu – 100 de ani de la naștere”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 19-76 (coordonator Ioan Chirilă).
  88. *Revista Teologică din Sibiu în spiritualitatea transilvană*, în vol. „Revista Teologică. Organ pentru știință și viață bisericească (1907-1916; 1921-1947) – Indice bibliografic”, de Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010, p. 11-25.
  89. *Catedra de Cântare bisericească și Tipic la Institutul Teologic Universitar Ortodox din Cluj (1924-1952)*, în „Volum omagial Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu la 70 de ani”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 197-205 (volum îngrijit de Pr. Prof. Dr. Vasile Stanciu și Pr. Lect. Dr. Stelian Ionașcu).
  90. *Mitropolitul Simion Ștefan în lucrări laice reprezentative din istoriografia românească*, în vol. „Mitropolitul Simion Ștefan. Teolog, cărturar, patriot”, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010, p. 23-53 (coordonator Pr. Lect. Dr. Jan Nicolae).
  91. *Relațiile cu Biserica Ortodoxă a Greciei*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 213-222.
  92. *Relațiile cu Biserica Anglicană*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 354-362.
  93. *Consiliul Ecumenic al Bisericilor și Ortodoxia românească*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 451-459.
  94. *Autocefalie și Patriarhat în Biserica ortodoxă Română. Aportul clericilor și al mirenilor*, în vol. „Autocefalia – libertate și demnitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 480-492; republicat în „Almanah Bisericesc. Studii teologice și aspecte pastoral-misionare, 2011”, Slobozia, Editura Sfânta Episcopie a Sloboziei și Călărașilor, 2011, p. 22-34.
  95. *Legături ale Bisericii Ortodoxe Române cu marile Biserici creștine (din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până în primul deceniu al secolului al XXI-lea)*, în vol. „Integrarea europeană și valorile Europei”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2011, p. 343-365 (coordonatori Ioan-Vasile Leb, Gabriel-Viorel Gârdan, Dacian But-Căpușan).
  96. *Revista „Mitropolia Ardealului” în viața Bisericii Ortodoxe Române*, în vol. „Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei (1956-1990) – Indice bibliografic –”, de Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, p. 11-27.
  97. *Ortodoxia românească în context național și european. Puncte de reper*, în vol. „Euharistion Patriarhului DANIEL al României”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 544-579.

98. *Apologetica în învățământul teologic universitar ortodox transilvănean și bănățean (sec. XIX-XX)*, în vol. „In Honorem Magistri Onufrie Vințeler”, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2011, p. 222-231 (coordonator Diana Tetean).
99. *Vlădica Nicolae Colan (1936-1957) – momente din activitatea sa de la Cluj*, în vol. „Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului la 90 de ani (1921-2011)”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2012, p. 135-148; republicat în rev. „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, Cluj-Napoca, V (2011), nr. 9, p. 20-26.
100. *Un martir brașovean: Pr. Prof. Dr. Liviu-Galaction Munteanu*, în vol. „File de Istorie. Prețuire și recunoștință Părintelui Profesor Mircea Păcurariu”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană – Editura Andreiana, 2012, p. 659-694.
101. *Tematica documentelor de la biserica „Sfântul Nicolae” din Șcheii Brașovului*, în vol. „Medicină și Teologie. In Honorem Prof. Univ. Dr. Mircea-Gelu Buta”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2012, p. 331-369 (editori Alexandru Moraru, Gabriel-Viorel Gârdan).
102. *Martirajul românilor ortodocși din Transilvania în Revoluția din 1848-1849*, în vol. „Medicii și Biserica”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2013, p. 67-100.
103. *Sfinții Împărați Constantin și Elena reprezentați în „școli” de pictură populară pe sticlă din Transilvania (sec. XIX)*, în vol. „Cruce și Misiune. Sfinții Împărați Constantin și Elena – promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii”, vol. I, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2013, p. 375-403.
104. *Elite ortodoxe românești din Transilvania, Crișana și Banat, doctori ai Universității din Cernăuți (sfârșitul sec. al XIX-lea – prima jumătate a sec. al XX-lea)*, în vol. „Crezul Istoriei. In Honorem Prof. Univ. Dr. Mihai Iacobescu”, Iași, Editura Junimea, 2013, p. 337-346.

B. Coautor

105. *Protopopiatul Ortodox Român Trei Scaune (1881-1921). Unități administrative bisericesti, suflute, clerici și credincioși*, în vol. „Profesioniștii, 1. Ana Grama la 70 de ani”, Sf. Gheorghe, Editura Carpatica „Sf. Gheorghe”, 2010, p. 193-224 (Alexandru Moraru, Cosmin Cosmuța).
106. *Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 507-533 (Alexandru Moraru, Ștefan Iloaie, Cosmin Cosmuța, Paul Valenciu).
107. *Dialogurile bilaterale ale Bisericilor Ortodoxe cu celelalte Biserici Creștine: impuls pentru gândirea Teologică Ortodoxă*, în vol. „Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 97-118 (Alexandru Moraru, Viorel Ioniță).

10. Studii publicate în reviste românești neindexate bdi

108. *Legături bisericesti și culturale între Transilvania și Moldova pe timpul lui Ștefan cel Mare (1457 – 1504)*, în „Mitropolia Ardealului”, XX (1975), nr. 11 – 12, p. 865 – 874.
109. *Activitatea culturală a Mitropolitului Andrei Șaguna*, în „Glasul Bisericii”, XXV (1976), nr. 1 – 2, p. 195 – 210.
110. *Paul din Alep despre Biserica Ortodoxă din Moldova*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, LII (1976), nr. 7 – 8, p. 494 – 506.

111. *Biserica Ortodoxă din Moldova în timpul domniilor lui Alexandru Vodă Lăpușneanu (1552-1561; 1564 – 1568)*, în „Studii Teologice”, XXVIII (1976), nr. 7 – 10, p. 657 – 667.
112. *Din istoria legăturilor Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească. Personalități monahale transilvănene din veacul al XIX – lea în viața bisericească a Țării Românești*, în „Studii Teologice”, XXIX (1977), nr. 1 - 2, p. 91 - 100.
113. *Participarea clerului român din Transilvania la evenimentele din 1848 și 1918*, în „Studii Teologice”, XXXIX (1987), nr. 1, p. 108 – 114.
114. *Sinodul de la Ferrara – Florența (1438 – 1439) și urmările lui în Răsărit, reflectate la istoricii bizantini. (Mihail ?) Ducas și Georgios Sphrantzes*, în „Studii Teologice”, XXXIX (1987), nr. 2, p. 96 – 103.
115. *Dialogul teologic anglicano – ortodox – realizări și perspective*, în „Ortodoxia”, XLI (1989), nr. 3, p. 31 – 41.
116. *Ideea de pocăință în Cazania lui Varlaam – 1643*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXI (1993), nr. 11 – 12, p. 66 – 71.
117. *Un arbitraj arbitrar, străin de adevăr și dreptate: Dictatul de la Viena (30 august 1940)*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXI (1993), nr. 11 – 12, p. 140 – 146.
118. *Biserica și națiune în Pastoralele Mitropolitului Nicolae Colan*, în „Angustia”, vol. I, Cluj – Napoca, 1996, p. 247 – 252.
119. *Situația românilor transilvăneni în perioada horthystă reflectată în unele documente ale vremii*, în „Angustia”, nr. 3, Cluj – Napoca, 1998, p. 207 – 212.
120. *Isihăști bulgari din secolul al XIV – lea și monahismul românesc*, în „Credința Ortodoxă”, III (1998), nr. 3 – 4, p. 21 – 30.
121. *Reînvierea învățământului teologic universitar ortodox din Cluj – Napoca. Primii doi ani de activitate*, în „Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 11 – 86.
122. *Mănăstirea Râmeț – cetate de rezistență a Ortodoxiei transilvănene*, în „Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 173 – 184.
123. *Mitropolitul Antim Ivireanul despre trăirea creștinilor din vremea sa*, în „Glasul Bisericii”, LIV (1998), nr. 5 – 8, p. 62 – 71.
124. *Integrarea Institutului Teologic Universitar Ortodox în Universitatea „Babeș – Bolyai” Cluj – Napoca*, în „Anuar II (1992 – 1994), Universitatea „Babeș– Bolyai”, Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 11 – 46.
125. *Aspecte din legăturile Patriarhului Miron Cristea cu istoricul Ioan Lupaș*, în „Anuar II (1992 – 1994), Universitatea „Babeș–Bolyai”, Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 149 – 158.
126. *Pași importanți în circuitul învățământului universitar clujean*, în „Anuar III (1994-1996), Universitatea „Babeș–Bolyai”, Cluj–Napoca, Facultatea de teologie Ortodoxă”, Cluj–Napoca, 1999, p. 11-24.
127. *Catehismul calvinesc (1640 sau 1642) în contextul vieții românilor din Transilvania veacului al XVII-lea*, în „Anuar III (1994-1996), Universitatea „Babeș–Bolyai”, Cluj–Napoca, Facultatea de teologie Ortodoxă”, Cluj–Napoca, 1999, p. 97-104.
128. *Uniți și ortodocși între 1918-1948. reveniri la Ortodoxie înainte de 1948*, în „Biserica Ortodoxă Română”, CXVII (1999), nr. 1-6, p. 265-290.
129. *Presa bisericească ortodoxă română (sfârșitul secolului al XIX-lea – secolul al XX-lea)*, în „Ortodoxia Maramureșeană”, V (2000), nr. 5, p. 167-175.

130. *Ceremoniile de logodnă, nuntă și înmormântare oglindite în „Descrierea Moldovei”, în „Anuar V (1998-2000), Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 2000, p. 411-508.*
131. *Zece ani de învățământ teologic universitar ortodox la Cluj-Napoca, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă (2000-2002)”, VI, Cluj-Napoca, 2002, p. 11-49.*
132. *Patru catedrale eparhiale ortodoxe din Transilvania și Banat-aspecte generale, în „Analele Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca”, VII (2002-2004), 2006, p. 37-46.*
133. *Sfinții Împărați Constantin și Elena în pictura populară pe sticlă a „școlii” de la Nicula, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom. VII (2004-2005), Cluj - Napoca, 2007, p. 49-56.*
134. *Documente cenzurate în regimul comunist, în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom. X (2006-2007), Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2008, p. 49-85.*
135. *Ierarhul Nicolae Colan despre familie și școală, în „ROST, Revistă de cultură creștină și politică”, VI (2008), nr. 63, p. 24-28.*
136. *Eglise. Nation. Culture dans l'Histoire de l'Orthodoxie roumaine de Transylvanie au XIX-e siècle, - quelques aspects généraux, în „Anuar 2007-2008”, XI, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 29-57.*
137. *Dialogul teologic dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică. Schiță istorică, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2008”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2009, p. 341-346.*
138. *Comuniune și responsabilitate în Biserica Ortodoxă Română: Autocefalie și Patriarhat (125 de ani și 85 de ani de la înfăptuirea lor). Communion and Responsibility in the Romanian Orthodox Church: Autocephaly and Patriarchate (125 Years and 85 Years, respectively, after their accomplishment), în rev. „Candela Nordului”, Suedia, III (2010), nr. 3, p. 27-34.*
139. *Andrei Șaguna – vicar general (1846-1848). Câteva povești pentru clerici, în „Îndrumător Pastoral”, Episcopia Tulcii, IV, 2012, nr. 4, Tulcea, 2012, p. 433-439.*
140. *Sălăjeni – cadre didactice titulare la Seminarul Teologic Ortodox din Cluj-Napoca, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2011”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2012, p. 309-318.*
141. *Sălăjeni – cadre didactice universitare de Teologie Ortodoxă românească – Biobibliografii -, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2012”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2013, p. 361-408.*
142. *Pe urmele Sfinților Împărați Constantin și Elena în ținuturile românești, în vol. „Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2013”, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, 2014, p. 559-568.*

11. Prefețe, postfețe, cuvinte înainte, editoriale

143. *Sfinți români transilvăneni – mărturisitori și apărători ai dreptei credințe, în vol. “Slujbele Sfinților români din Transilvania și alte cărți religioase” de Pr. Prof. Vasile Stanciu, Cluj – Napoca, 1990, p. 9 – 14.*
144. *Cuvânt înainte, în vol. „Pastorale, de Nicolae Colan, Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului”, editat de Pr. Lect. Dorel Man, Cluj – Napoca, 1995, p. 5.*
145. *Notă asupra volumului: Omagiu mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993), Cluj – Napoca, 1995, p. 203.*

146. *Cuvânt înainte*, în vol. “Teologie și spiritualitate Ortodoxă” de Nicolae Colan, Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului (ediție îngrijită de Pr. Lect. Dorel Man), Cluj – Napoca, 1998, p. 5.
147. *Cuvânt înainte*, în vol. “Monografia Mănăstirii Adormirea Maicii domnului Nicula”, de Ierom. Dumitru Cobzaru, Nicula, 1998, p. 6 – 7.
148. *Cuvânt înainte*, în vol. “Anuar I (1990 – 1992). Institutul Teologic Universitar Ortodox Cluj – Napoca (din 1992 – Facultate de Teologie Ortodoxă)”, Cluj – Napoca, 1998, p. 9 – 10.
149. *Argument*, în vol. “Anuar II (1992 – 1994). Universitatea “Babeș – Bolyai” Cluj – Napoca. Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj – Napoca, 1999, p. 7 – 8.
150. *Încurajări*, în vol. “Anuar III (1994-1996)”, ... , p. 7-8.
151. *Cuvânt înainte*, în vol. „Drumul către cer”, de Ștefan Popa, Cluj-Napoca, 2000, p. 7-9.
152. *Cuvânt înainte*, în vol. „Spermezeu - străvechi sat românesc de la poalele Țibleșului”, Cluj-Napoca, 2001, p. 7-8.
153. *Precuvântare*, în vol. „Biserica din Tinăud”, Oradea, 2001, p. 5-6.
154. *Predoslovie*, la: „Luna de Sus-monografie istorică”, de Dacian But-Căpușan, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2003, p. 9-10.
155. *Cuvânt înainte*, la: „Monografia satului Chinteni”, de Pr. Abraham Simion, Cluj-Napoca, Editura Art-Vision, 2004, p. 5-5.
156. *Cuvânt înainte*, la „Monografia Mănăstirii Acoperământul Maicii Domnului-Florești”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea-Editura Nereamia Napocae, 2004, p. 7-8.
157. *Cuvânt înainte*, la vol. „Poartă spre cer”, de Augustin Pădurean și Dănuț-Liviu Hognogi, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2005, p. 5-6.
158. *Precuvântare*, la: Ana Baci, *Aspecte lexicale în manuscrisul Vatican Romeno 6 din Biblioteca Apostolica Vaticana*, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006, p. 5-6.
159. *Prefață* la: Pr. Dr. Dorel Man, „Pastorație și istorie la Episcopul Nicolae Colan în Transilvania, 1940-1944”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2007, p. 11-13.
160. *Cuvânt înainte* la vol. „Tănase Todoran martir al Neamului și Bisericii noastre” de Roșca Paul-Ersilian, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2008, p. 5-8.
161. *Cuvânt înainte* la vol. „Momente din istoria satului Pinticu, județul Bistrița-Năsăud”, de Vasile Alexa, Cluj-Napoca, Editura EIKON și Editura Arcade, Bistrița, 2008, p. 5-6.
162. *Mărturisire* la vol. „Cântul vocal profesionist. Respirația corectă, tehnica de emisie și interpretarea nuanțată pentru toate genurile de cânt, de la cântul bisericesc la cel de operă”, de Marin-Marius Truiculescu, Cluj-Napoca, Editura Gedo, 2009, p. 19 și 276.
163. *Cuvânt înainte* la vol. „Aspecte monografice privind istoria eclesiastică a satului Dumbrăveni, județul Bistrița-Năsăud”, de Dănuț-Liviu Hognogi, Bistrița, Editura Karuna, 2009, p. 5-6.
164. *Cuvânt înainte* la vol. „Lăcașuri monahale ortodoxe din Transilvania până la începutul secolului al XIX-lea (zona sud-someșeană)”, de Dănuț-Liviu Hognogi, Bistrița, Editura Karuna, 2009, p. 9-12.
165. *Cuvânt înainte* la vol. „Pagini de istorie și tradiție în Parohia Ortodoxă Rebra, județul Bistrița-Năsăud”, de Pr. Teodor Nedelea, Bistrița, Editura Aletheia, 2011, p. 11-12.
166. *Prefață* la vol. „Istoria Mănăstirii Izvorul Tămăduirii, Salva”, de Iuliu Marius Morariu și Ana Filip, Blaj, Editura Astra, 2013, p. 7-9.
167. *Cuvânt înainte* la vol. „Istoricul Episcopiei Armatei (cu sediul la Alba Iulia) între 1921-1948”, de Petru Pinca, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2013, p. 5-9.

12. Articole

A. În volume

168. *Lupta poporului român din Țara Năsăudului împotriva uniției pentru apărarea dreptei credințe*, în „Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, București, 1978, p. 108 – 113.
169. *Marea împlinire de la 1 Decembrie 1918*, în “Buletinul Filialei Ortodoxe Române Sf. Dimitrie”, Birmingham, Leicester și Nottingham, I (1978), nr. 7 – 12, p. 18 – 22.
170. *Noi dovezi de statornicie în credința ortodoxă a românilor năsăudeni*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, București, 1979, p. 256 – 259.
171. *102 ani de la proclamarea independenței României 1877 – 1979*, în “Buletinul Filialei Ortodoxe Române Sfântul Dimitrie”, Birmingham, Leicester și Nottingham, II (1979), nr. 1 – 6, p. 22 – 26.
172. *1600 de ani de la cel de – al II – lea Sinod ecumenic (381 – 1981)*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Sibiu, 1981, p. 74 – 76.
173. *Ecumenismul*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Sibiu, 1982, p. 192 – 194.
174. *Luptători și martiri năsăudeni pentru dreptate socială, libertate națională și apărarea credinței ortodoxe, din a doua jumătate a veacului al XVIII – lea*, în “Îndrumător bisericesc”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1983, p. 75 – 77.
175. *”Unirea națiunea a făcut – o” 24 ianuarie 1959 – 24 ianuarie 1984*, în „Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1984, p. VII – IX.
176. *Cinstindu-ne martirii, aniversăm Patria, 1784 – 200 ani – 1984*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1984, p. 75 – 77.
177. *O sută de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (1885 – 1985), Șaizeci de ani de la înființarea Patriarhiei române (1925 – 1985)*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1985, p. 89 – 92.
178. *Episcopul Nicolae Colan al Vadului, Feleacului și Clujului – 50 de ani de la instalare*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1986, p. 83 – 86.
179. *Articolul 7 din Simbolul credinței*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1987, p. 31 – 33.
180. *Unirea Transilvaniei cu România (1 Decembrie 1918 – 70 de ani – 1 Decembrie 1988)*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1988, p. 8 – 10.
181. *Datoria sfântă de a păstra puritatea, integritatea și unitatea cultului Bisericii Ortodoxe*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, Cluj – Napoca, 1988, p. 59 – 62.
182. *Înalt Prea Sfințitul Teofil Herineanu al Vadului, Feleacului și Clujului, la 80 de ani de viață și 40 de ani de arhierie*, în “Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic”, editat de Arhiepiscopia Ortodoxă a Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj – Napoca, 1989, p. 36 – 43.

183. *Întâlnirea Comisiei Unității a IV-a a Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Bangkok – Thailanda, 29 septembrie – 4 octombrie 1993)*, în “Studia Universitatis ”Babeș-Bolyai”. Theologia Orthodoxa”, XXXIX (1994), nr. 2, p. 109 – 113.
184. *Pași importanți în circuitul învățământului universitar clujean*, în „Anuar III...”, p. 11-24.
185. *Date cronologice din viața și activitatea Pr. Prof. Onisie Morar – vicar administrativ (1914-1995)*, în vol. „Onisie Morar – o credință, un drum, o viață”, Cluj-Napoca, 2000, p. 13-17.
186. *Preot Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române-istoric al Bisericii și Neamului*, în vol. „Slujitor al Bisericii și al Neamului Părintele Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române, la împlinirea vârstei de 70 de ani”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2002, p. 61-76.
187. *Părintele Stareț Serafim, trăitor și mărturisitor al credinței străbune*, în vol. „Duhovnicul Serafim Man de la Mănăstirea Sfânta Ana - Rohia - la ceas aniversar -”, Cluj-Napoca, Editura Mănăstirii Rohia, 2005, p. 25-28.
188. *Părintele Cleopa Ilie-văzător cu duhul*, în vol. „Părintele Cleopa Ilie (1912-1998) prieten al Sfinților și Duhovnic al credincioșilor-in memoriam-”, Iași, Editura Trinitas, 2005, p. 169-170.
189. *Părintele Simion-la vârsta biblică (70 ani)*, în vol. „In honorem Părintelui Simion Cristea”, Cluj-Napoca, Editura Iris Mar, 2007, p. 75-76.
190. *Împreună slujitori la Sfântul Altar*, în vol. „Biserica Înălțarea Sfintei Cruci”, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2007, p. 103.
191. *Câteva aspecte din gândirea ierarhului Nicolae Colan despre Familie și Școală*, în „Grai Românesc”, VIII (2007), Nr. 4, p. 5-6 și în „Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom IX (2005-2006), Cluj-Napoca, 2008, p. 49-55.
192. *Împreună slujitori la Sf. Altar*, în vol. „Album Aniversar – două decenii de slujire în Hristos” (editat de Iulian Benche), Cluj-Napoca, ed. I, Editura EIKON, 2007, p. 103; ed. a II-a, Editura Patmos, 2011, p. 127-128.

B. În periodice

193. *Rolul Bisericii românești la înfăptuirea actului de la 1 Decembrie 1918*, în “Mesagerul transilvan”, Cluj – Napoca, 1 decembrie 1990.
194. În colaborare: *Memoriu pentru reînființarea Institutului Teologic Universitar din Cluj*, în “Renașterea” I (1990), nr. 1, p. 7.
195. *Vlădica Nicolae Colan – apărător al dreptei credințe*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 2, p. 6.
196. *Patristica*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 3, p. 4.
197. *Patristica: Crucea și învierea lui Hristos*, în “Renașterea”, nr. 4, p. 3.
198. *Tetraevanghelul lui Gavriil Uric (1429) din Biblioteca Bodleiană – Oxford, din nou acasă*, în “Renașterea” I (1990), nr. 5, p. 4.
199. *Reînființarea Institutului Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca*, în “Renașterea”, I (1990), nr. 11, p. 3- 4.
200. *Octavian Goga și Centrul Eparhial al Vadului, Feleacului și Clujului*, în “Renașterea”, II (1991), nr. 5 – 6, p. 4.

201. *Șapte decenii de la reînființarea Eparhiilor Vadului și Feleacului la Cluj 1921 – 1991*, în “Renașterea”, II (1991), nr. 7 – 8, p. 3 și 6.
202. *Din nou viață la mănăstirea Strâmbu, (Cășiel) – Protopopiatul Dej, jud. Cluj*, în “Renașterea”, II (1991), nr. 9 – 10, p. 3.
203. *In Memoriam: Dr. Valeriu Șotropa*, în “Renașterea”, II (1991), nr. 11–12, p. 4.
204. *Ortodoxia în conștiința unor teologi răsăriteni și apuseni*, în “Tribuna” – Cluj, nr. 9/1992, p. 8.
205. *Aspecte din activitatea Institutului Teologic Ortodox Român din Cluj – Napoca în anul universitar 1990 – 1991*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 1- 2, p. 3.
206. *Vestitori și mărturisitori ai Învierii Domnului. Tradiții și obiceiuri născădute*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 3 – 4, p. 3.
207. *Ortodoxia și teatrul*, în “Thalia”, Cluj - Napoca, I (1992), nr. 2, p. 1.
208. *Sfinți români canonizați (20 – 21 iunie 1992)*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 7 – 8, p. 1 și 3.
209. *Episcopul Nicolae Popoviciu al Oradiei (1936 – 1950), martir al neamului românesc*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 9 – 10, p. 3.
210. *Înalt Prea Sfințitul Părinte Arhiepiscop D. H. C. Teofil Herineanu al Vadului, Feleacului și Clujului (1909 – 1992). Scurte date biografice*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 11, p. 7.
211. *Noul episcop titular al Oradiei: Prea Sfințitul Părinte Dr. Ioan Mihălțan*, în “Renașterea”, III (1992), nr. 12, p. 4.
212. *Cazania mitropolitului Varlaam al Moldovei în sărbătoare, (1643 – 1993)*, în “Renașterea”, IV (1993), nr. 4 – 7, p. 2.
213. *Mitropolitul Andrei Șaguna și contemporaneitatea*, în “Renașterea”, IV (1993), nr. 4 – 7, p. 8.
214. *Religia și Școala românească – nostalgie și deziderate*, în “Renașterea”, IV (1993), nr. 8 – 11, p. 8.
215. *Centenar Nicolae Colan (1883 – 1993). Limba română comoară și lege înțeleaptă*, în “Renașterea”, IV (1993), nr. 12, p. 2.
216. *Octavian Goga. Un testament nerespectat ?*, în “Renașterea”, IV (1993), nr. 12, p. 11.
217. *Vlădica Nicolae Colan, model de demnitate arhierescă și românească*, în “Cuvântul nou” (Sfântul Gheorghe), IV (1993), din 4 decembrie, p. 4.
218. *Biserica Ortodoxă Română și Patrimoniul Cultural Național*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 1, p. 9.
219. *Episcopul Dr. Ioan Stroia – candidat pentru scaunul eparhial de la Cluj (1936)*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 2, p. 4.
220. *Un ierarh ortodox uitat: Episcopul Dr. Grigorie Comșa al Aradului*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 3, p. 10.
221. *Sfintele Paști, Sărbătoarea vieții veșnice*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 4, p. 2.
222. *Episcopul Inochentie Micu – patriot și martir*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 6 – 7, p. 11.
223. *Institutul Teologic Ortodox Cluj ‘ 70*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 8, p. 11.
224. *Povește pentru tineri*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 10, p. 9.
225. *Sfântul Apostol Andrei în colindul și folclorul dobrogean*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 12, p. 8.
226. *Sfântul Vasile cel Mare și creștinismul în Dacia*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 1, p. 6.
227. *Patriarhia Română – 70*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 2, p. 2.

228. *Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române – 110*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 4, p. 2.
229. *Începuturi*, în “Renașterea”, VI (1995); nr. 5, p. 7.
230. *Simboluri creștine*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 6, p. 2.
231. *Alte simboluri creștine*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 7 – 8, p. 2.
232. *Biserica Ortodoxă Română în sărbătoare*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 10, p. 2.
233. *Crăciunul în viața neamului românesc*, în “Renașterea”, VI (1995), nr. 12, p. 11.
234. *Sf. Ioan Gură de Aur și Biserica Ortodoxă Română*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 1, p. 11.
235. *Episcopul Nicolae Ivan – promotor al culturii*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 2, p. 9.
236. *Mărturii despre creștini în inscripțiile din Sciția Mică (Dobrogea)*, în “Renașterea”, VII (1996), nr. 3, p. 2.
237. *Importanța reformelor lui Alexandru Ioan Cuza (1859 – 1866)*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 1, p. 2.
238. *Trup și suflet*, în “Renașterea”, VIII(1997), nr. 6, p. 12.
239. *Spațiul mioritic și spiritualitatea bizantină*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 7 – 8, p. 9.
240. *Biserica între tradiție și înnoire*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 9, p. 11.
241. *Pr. Dr. Vasile Sava – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 145 (1997), nr. 29 – 32, p. 7.
242. *Patru decenii și jumătate de la înființarea Seminarului Teologic Liceal Ortodox din Cluj-Napoca*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 10, p. 8.
243. *Preot Sabin Truția – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 145 (1997), nr. 33 – 36, p. 7.
244. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu – vicar administrativ*, în “Telegraful român”, 145 (1997), nr. 41- 42, p. 4.
245. *Pledoarie pentru Monografiile parohiale*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 2, p. 10.
246. *Intellectualii ortodocși. ... de altădată*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 3, p. 11.
247. *Prot. Dr. Iuliu Goșescu – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 11 – 12, p. 3 – 4.
248. *Solidaritatea Ortodoxă*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 4, p. 11.
249. *Forța Ortodoxiei românești*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 5, p. 11.
250. *Reconcilierea în predicile Mitropolitului Andrei Șaguna*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 6, p. 6.
251. *Patriarhul Miron Cristea – susținător al culturii românești*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 7 – 8, p. 10.
252. *Suferințele Bisericii Ortodoxe Române în urma Dictatului de la Viena*, în “Curierul”, Primăria Municipiului Cluj – Napoca, IV (1998), nr. 182, p. 3.
253. *Pr. Prof. Ioan Pop – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 35 – 36, p. 2.
254. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu – martir al neamului românesc*, în “Adevărul de Cluj” IX (1998), nr. 2276, 16 – 17 mai, p. 5.
255. *Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu. Omagierea de la Cluj*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 9, p. 6.
256. *Pr. Florian Geomolean – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 146 (1998), nr. 37 – 40, p. 4.
257. *Slujire și trăire ortodoxă*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 10, p. 9.
258. *Colinde din străbuni*, în „Renașterea”, IX (1998), nr. 12, p. 9.

259. *65 de ani de la sfințirea Catedralei Ortodoxe din Cluj*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 11, p. 2 și 10.
260. *Înfăptuiri de seamă ale Ortodoxiei Clujene 1918 – 1940*, în “Cetatea culturală” – Cluj – Napoca, I (1998), nr. 4, p. 10.
261. *Elemente de spiritualitate creștină în descoperirile arheologice din Dobrogea*, în “Cetatea culturală” – Cluj – Napoca, II (1999), nr. 5, p. 11.
262. *Sfântul Apostol Andrei-ocrotitorul spiritual al Municipiului Galați*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 1, p. 11.
263. *Școlile de cântăreți bisericești ale Eparhiei Clujului în trecut*, în “Renașterea”, X (1999), nr. 2, p. 11.
264. *Pr. Prof. Onisie Morar – vicar administrativ*, în “Telegraful Român”, 147 (1999), nr. 5 – 8, p. 7.
265. *Liceele Ortodoxe din Cluj (1944 – 1948)*, în “Renașterea”, X (1999), nr. 3, p. 10.
266. *Paște însângerat*, în “Renașterea”, X (1999), nr. 4, p. 11.
267. *Dezumanizarea tineretului*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 7-8, p. 7.
268. *Persecutarea bisericii ortodoxe „Schimbarea la Față” din Cluj-Napoca*, în „Renașterea” X (1999), nr. 9, p. 11.
269. *Pr. Prof. Univ. Dr. Niculae Șerbănescu a trecut la cele veșnice*, în „Renașterea” X (1999), nr. 10, p. 10.
270. *Pr. Lect. Univ. Remus Lazăr a trecut la Domnul*, în „Renașterea”, X (1999), nr. 11, p. 9.
271. *Învățământul teologic seminarial și universitar ortodox din România (1990-2000 – aprecieri, atitudini)*, în „Renașterea” XI (2000), nr. 1, p. 6.
272. *Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist Arăpașu la a 85-a aniversare*, în „Renașterea” XI (2000), nr. 2, p. 10; republicat în vol. „Omagiu jubiliar Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist la aniversarea a 85 de ani de viață și 50 de ani de arhierie. Cuvântări, mesaje, telegrame, scrisori, consemnări de presă”, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2000, p. 169-171.
273. *Bunuri și odoare bisericești confiscate (1916-1918)*, în „Renașterea”, XI (2000), nr. 3, p. 11.
274. *Sfânta Cruce în viața creștinilor*, în „Renașterea”, XI (2000), nr. 4, p. 11.
275. *Comisia Națională Română de Istorie Bisericească Comparată. Două evenimente*, în „Renașterea”, XII (2001), nr. 3, p. 8.
276. *Arhiepiscopia Clujului. 80 de ani de la înființare*, în „Renașterea”, XII (2001), nr. 12, p. 4-5.
277. *Pe urmele înaintașilor noștri*, în „Grai Someșan”, Serie nouă, I (2002), nr. 1, p. 14.
278. *Arc peste vremi, 1933-2003*, în „Renașterea”, XIV (2003), nr. 11, p. 3.
279. *Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist Arăpașu - 90 de ani de viață și 55 de ani de arhierie*, în „Renașterea”, XVI (2005), nr. 2, p. 2.
280. *Gânduri despre Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Dr. Emanuil Rus*, în „Graiul Maramureșului”, XVII (2005), nr. 4517, din 6 februarie 2005, p. 3
281. *Prea Fericitul Părinte Teoctist Arăpașu - 20 de ani de Patriarhat*, în „Renașterea”, nr. 12, Cluj-Napoca, 2006, p. 2.
282. *Sfântul Ioan Casian despre lupta împotriva păcatelor*, în „Orașul”, Revistă de Cultură, nr. 2, Cluj - Napoca, 2006, p. 28.
283. *Prea Sfințitul Episcop Dr. Ioan Mihălțan - așa cum l-am cunoscut*, în „Legea românească”, nr. 3, Oradea, 2006, p. 14.

284. *85 de ani de la reînvierea Eparhiei Ortodoxe Romane a Vadului, Feleacului și Clujului (1921-2006)*, în „Renașterea”, nr. 12, Cluj-Napoca, 2006, p. 7.
285. *Adunarea Națională Bisericească. Ședința de constituire – vineri, 3 septembrie 2010*, în „Renașterea”, XXI (2010), nr. 10, p. 9.
286. *Episcopul Nicolae Ivan al Vadului, Feleacului și Clujului – 75 de ani de la trecerea sa la Domnul*, în „Telegraful Român”, 159 (2011), nr. 5-8, p. 5.
287. *Ierarhul Nicolae Colan – om de carte*, în „Renașterea”, XXII (2011), nr. 12, p. 7.
288. *Sfinții Împărați Constantin și Elena – eliberatori și susținători ai creștinismului*, în „Theophania”, Cluj-Napoca, II (2013), nr. 2, p. 2-3.
289. *Preasfințitul Părinte Episcop-Vicar Vasile Flueraș Someșanul împlinește 65 de ani*, în „Renașterea”, XXIV (2013), nr. 12, p. 4.

13. Recenzii

290. *Basarabie, pământ românesc!*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 5, p. 11, la Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, „Basarabia. Aspecte din istoria bisericii și a neamului românesc”, Iași, 1993, 151 p.
291. *”Limbile să salte”...*, în “Renașterea”, V (1994), nr. 11, p. 10, la Petre Șaitiș, „Psaltirea în versuri”, Cluj – Napoca, 1994.
292. *Recunoștință străbunilor maramureșeni*, în “Tribuna”, Cluj – Napoca, nr. 16, 1996, p. 4, la P. S. Episcop Dr. Irineu Pop Bistrițeanul, „Băseștiul și ilustrul său bărbat, George Pop”, Cluj – Napoca, 1995, 160 p.
293. *Pâine sufletească pentru ostași*, în “Renașterea”, VIII (1997), nr. 11, p. 10, la Ștefan Popa, „Bărbăție și credință”, Cluj – Napoca, 1997.
294. *Lupte fratricide*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 1, p. 12, la Pr. Constantin Cothișel, „Monografia comunei Certege și istoria bisericii greco – orientale ortodoxe române din această comună”, Sibiu, 1900, 63 p.
295. *Slujire și trăire ortodoxă*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 10, p. 9, la Nicolae Colan - Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului, „Teologie și spiritualitate Ortodoxă – Studii, articole, traduceri”, (ediție îngrijită de Pr. Lect. Drd. Dorel Man), Cluj – Napoca, 1998, 234 p.
296. *Colinde din străbuni*, în “Renașterea”, IX (1998), nr. 12, p. 9, la Ic. Stavr. Pr. Nicolae Gh. Puchianu – Moșoiu, „Colinde din Țara Bârsei”, Sibiu, 1998, 292 p.
297. +Petroniu Florea, *Virtuțile la Părinții filocalici*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2001, 329 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 290-291.
298. *Priveghind și lucrând pentru mântuire*. Volum editat la aniversarea a 10 ani de arhipăstorire a Înalt Prea Sfințitului Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, 1 iulie 1990-1 iulie 2000, Iași, Editura Trinitas, 2000, 373 p. , în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVII (2002), nr. 1-2, p. 291-292.
299. *O istorie de suflet*, în „Renașterea”, XIII (2002), nr. 4, p. 9.
300. Pr. Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, ed. a II-a, București, Editura Enciclopedică, 2002, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 293; republicată în „Biserica Ortodoxă Română”, CXX (2002), nr. 7-9, p. 567-568.
301. *Sinodul de la Iași și Sf. Petru Movilă, 1642-2002*, Iași, Editura Trinitas 2002, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLVIII (2003), nr. 1-2, p. 294-295.

302. *Studii de Istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, 513 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 279-280.
303. *Studia Historica et Theologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu*, Iași, Editura Trinitas, 2003, 840 p. +2 fotografii, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, XLIX (2004), nr. 1-2, p. 280-281.
304. Emanuil Rus, *Silviu Dragomir și raporturile româno-slave*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, L (2005), nr. 2, p. 307-309.
305. Vasile V. Muntean, *Istoria Creștină Generală*, vol. I (ab initio-1054), 327 p. + 30 p. il., vol. II (1054-până azi), 455 p. + 28 p. il., București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2008, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIV (2009), nr. 1, p. 283-284.
306. xxx *Studia Basiliana, I, II, III*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIV (2009), nr. 2, p. 259-260.
307. Florin Bengean, *Filantropie și asistență socială în activitatea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în perioada 1868-1918*, Târgu Mureș, Editura Ardealul, 2009, 401 p. + 6 p. ilustrații, în „Anuar, XII, 2008-2009, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Ortodoxă”, Cluj-Napoca, 2010, p. 499-500.
308. *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2008*, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și Viață în Hristos”, 2009, 548 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 1, p. 293-294.
309. *Revista Teologică. Organ pentru știință și viață bisericească (1907-1916; 1921-1947)- Indice bibliografic-*, de Prof. Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010, 380 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LV (2010), nr. 2, p. 293.
310. *Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei (1956-1990) – Indice bibliografic -*, de Prof. Valeria-Gemma Moraru, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, 432 p., în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LVI (2011), nr. 2, p. 310-311.
311. *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, 2010*, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și Viață în Hristos”, 2010, 417 p., în „Anuar, XIII, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Ortodoxă Cluj-Napoca”, Cluj-Napoca, 2011, p. 501-502.

14. Granturi (coordonare/ membru)

15. Conferințe organizate

16. Participări la manifestări științifice, cu/fără referat

A. Luări de cuvânt și referate la întâlniri internaționale

312. *Promovarea păcii în Balcani prin intermediul Bisericilor*, (Novi Sad, Jugoslavia, 4 – 6 nov. 1990), cu prilejul sesiunii Consiliului Bisericilor Europene.

313. *Rolul Duhului Sfânt în Biserică și Societate*, (3 – 20 febr. 1991, Canberra, Australia, în cadrul celei de-a VII – a Adunări Generale a Consiliului Ecumenic al Bisericilor).
314. *Rolul slujirii Bisericilor în Societate*, (9 – 16 mai 1992, Evian, Franța, la întâlnirea celor patru comisii ale Consiliului Ecumenic al Bisericilor).
315. *Etnie și confesiune în Transilvania veacului al XVI – lea*, Simpozion internațional, “Aula Magna”, Cluj – Napoca, 20 – 21 mai 1993.
316. *Catehismul calvinesc (1640) și ortodocșii transilvăneni din secolul al XVII – lea*, Simpozion internațional, “Aula Magna”, Cluj – Napoca, 11 – 12 iunie 1993.
317. *Slujirea și ajutorul celor în nevoi și suferințe*, (Manilla -Filipine, 24 – 28 sept. 1993 și Bangkok – Thailanda, 28 sept. – 5 oct. 1993).
318. *Tineretul român într-o lume secularizată*, Simpozion internațional, “Aula Magna”, Cluj – Napoca, 17 – 18 martie 1994.
319. *Acțiunea Bisericilor în direcția ajutorării semenilor*, (Chavannes de Bogis – Geneva, 8 – 10 sept. 1994).
320. *Rolul și importanța Comisiei Unit. a IV-a a Consiliului ecumenic al Bisericilor în viața creștinilor*, (Roma, 2 – 5 februarie 1995).
321. *Biserica Ortodoxă Română în contemporaneitate*, Simpozion internațional, Casa Universitarilor, Cluj – Napoca, 19 aprilie, 1995.
322. *Situația Bisericilor creștine din Siria și Aportul Comisiei Unității a IV – a a C. E. B. în lucrarea ecumenică din Orientul Apropiat*, (Damasc – Siria, 13 – 17 iunie 1995 și Alexandria – Egipt, 18 – 24 iunie 1995). Întâlnire ecumenică internațională.
323. *Situația învățământului religios și teologic din România după Revoluția din Decembrie 1989*, Simpozion Internațional (Duseldorff – Germania, 19 – 26 iulie 1995).
324. *Aspecte pozitive și negative în noua democrație din România*, (Kecskemet – Ungaria, 21– 27 august 1995). Simpozion internațional.
325. *Isihăști bulgari din veacul al IV – lea și monahismul românesc*, (Simpozion internațional, Veliko – Târnovo, Bulgaria, 20 – 21 octombrie 1995).
326. *Problematica reconcilierii în predicile lui Andrei Șaguna*, Simpozion internațional, Cluj – Napoca, “Aula Magna”, 2 – 3 noiembrie 1995.
327. *Biserica Ortodoxă Română în dialog și cooperare cu Bisericile minoritare*, Întâlnire ecumenică internațională (Trondheim – Norvegia, 27 martie-1 aprilie 1996).
328. *Bisericile Protestante din România*, (Simpozion internațional, Geneva – Elveția, 28 mai – 6 iunie 1996).
329. *Sfaturi și îndemnuri pentru monahi în „Convorbirile duhovnicești” ale Sfântului Ioan Casian* (Sesiune științifică internațională, Constanța, 3-5 septembrie 2002).
330. *Biserica Ortodoxă Română de-a lungul istoriei – repere* - (Întâlnirea Mișcării Focularelor-Italia-România, Cluj-Napoca, 19 iunie 2004).
331. *Dezbinarea bisericească a românilor din Transilvania între 1698-1701* (First Interdenominational and Interdisciplinary Symposium of the European Project HEALING OF MEMORIES between Churches, Cultures and Ethnic Groups „Babeș-Bolyai” University Cluj-Napoca, 5-7 mai 2005).
332. *Apologetica în învățământul teologic ortodox transilvănean și bănățean (sec. XIX-XX)*, Simpozion internațional cu tema: „Repere teoretice pentru o apologetică creștină contemporană”, Cluj-Napoca, 21-22 oct. 2005.
333. *Vicariatul Ortodox Român Alba Iulia (1940-1945)*, Simpozion internațional cu tema principală: „Identități confesionale în Europa central-orientală, sec. XVII-XXI”, Cluj-Napoca, 12-13 noiembrie 2007.

B. Luări de cuvânt și referate – în țară

334. *Rolul Bisericii românești la înfăptuirea unirii de la 1 Decembrie 1918*, Sala festivă a Institutului Teologic Ortodox, Cluj – Napoca și în Catedrala Ortodoxă din Baia – Mare, decembrie, 1990.
335. *Mănăstirea Râmeț și rolul ei în apărarea Ortodoxiei din Transilvania*, (Simpozion național, Mănăstirea Râmeț, 11 – 12 apr. 1991).
336. *Rolul Bisericii Ortodoxe în sprijinul școlilor românești din Transilvania*, Simpozion național, Mănăstirea Toplița (16 – 17 apr. 1991), sub genericul: *File din istoricul școlii românești harghitene*.
337. *Activitatea teologică a ierarhului Nicolae Colan*, Sala festivă a Facultății de Teologie Ortodoxă (9. Dec. 1992, Popas aniversar).
338. *Ideea de pocăință în Cazania lui Varlaam*, Simpozion național, Târgu – Mureș, 6 – 8 mai 1993.
339. *Religia în școala românească, nostalgie și deziderate*, Simpozion național, Năsăud, 14 – 15 mai 1993.
340. *Activitatea episcopului Nicolae Colan în perioada 1940 – 1944*, Simpozion național, Sfântul Gheorghe, 4 decembrie 1993.
341. *Octavian Goga și Centrul Eparhial Cluj*, Simpozion național, “Aula Magna”, Cluj – Napoca, 6 decembrie 1993.
342. *Istoricul învățământului superior ortodox din Cluj – Napoca*, Simpozion național, Sala festivă a Facultății de Teologie Ortodoxă, Cluj – Napoca, 19 mai 1994.
343. *Ecumenismul intelectual și noua Europă*, Simpozion aniversar al Universității “Babeș – Bolyai” – Cluj – Napoca, “Aula Magna”, 9 iunie 1994.
344. *Activitatea publicistică a mitropolitului Nicolae Colan*, Simpozion național, Sfântul Gheorghe, 25 noiembrie 1994.
345. *Activitatea culturală a arhid. Prof. Ioan Brie (la aniversarea a 75 de ani de viață)*, Cluj – Napoca, Sala festivă a Facultății de Teologie Ortodoxă, 14 decembrie 1994, Simpozion aniversar.
346. *Biserica autocefală și diaspora ei – principii și perspective*, Simpozion național, Episcopia de Alba – Iulia, 4 mai 1995.
347. *Contribuția dascălilor năsăudeni la dezvoltarea învățământului românesc, Cluj*, Simpozion național, “Aula Magna”, Cluj – Napoca, 18 noiembrie 1995.
348. *Pastoralele Arhiepiscopului și Mitropolitului Nicolae Colan*, Simpozion național, Sf. Gheorghe, 26 noiembrie 1995.
349. *Un arbitraj arbitrar, străin de adevăr și de dreptate: Dictatul de la Viena din 30 august 1940*, Simpozion național, Primăria Municipiului Cluj – Napoca, 30 august 1996.
350. *Urmările Dictatului de la Viena pentru românii transilvăneni*, Primăria Municipiului Cluj – Napoca, 30 august 1997.
351. *Viața și activitatea Pr. Prof. Dr. Liviu G. Munteanu*, Simpozion național “Centenarul nașterii Pr. Prof. Dr. Liviu G. Munteanu”, Cristian – Brașov, 9 mai 1998.
352. *Viața și opera Pr. Prof. Dr. Liviu G. Munteanu*, Simpozion național: “Centenar Pr. Prof. Dr. Liviu G. Munteanu”, Cluj – Napoca, 26 mai, 1998.
353. *Aspecte din legăturile Patriarhului Miron Cristea cu istoricul Ioan Lupăș*, Simpozion național, “Zilele Miron Cristea”, Toplița, 17 – 20 iulie 1998.

354. *Uniți și Ortodocși între 1918 – 1948. Reveniri la Ortodoxie înainte de 1948. Spicuiuri din "Renașterea" – Cluj*, Simpozion național: "Spiritualitate și mărturisire la Alba – Iulia", Alba – Iulia, 20 octombrie 1998.
355. *Fundația "Emanuil Gojdu" în atenția publicației "Renașterea" din Cluj*, Întâlnirea membrilor Fundației "Gojdu", Mănăstirea Sâmbăta de Sus, jud. Brașov, 7 noiembrie, 1998.
356. *Personalități isihaste transilvănene (sec. XVI - XIX)*, Simpozion național: "Teologie și cultură transilvană în contextul spiritualității europene, în sec. XVI – XIX", Sala festivă a Facultății de Teologie Ortodoxă, Cluj – Napoca, 8 noiembrie 1998.
357. *Contribuții ale Patriarhului Miron Cristea la susținerea culturii și a școlii românești*, Simpozion național: "Spiritualitate și istorie la Dunărea de Jos în pragul aniversării a 2000 de ani de viață creștină pe pământul României", Galați, 28 – 29 noiembrie 1998.
358. *Hramuri și mănăstiri închinare Maicii Domnului*, Simpozion național. "Icoana Maicii Domnului de la Nicula (1699 – 1999)", Muzeul Național de Artă – Cluj – Napoca, 26 martie 1999.
359. *Cultură și religie în opera lui Picu Pătruț*, Sesiunea de comunicări științifice. „Interferențe cultural-religioase în Transilvania – secolele XVI–XIX”, Cluj-Napoca, 15 iunie 2000.
360. *Zece ani de învățământ teologic universitar ortodox la Cluj-Napoca*, Simpozion național. „Un deceniu de învățământ teologic universitar la Cluj-Napoca, 1990-2000”, Cluj-Napoca, 2-6 octombrie 2000.
361. *Participarea clerului ortodox român la cel de al doilea război mondial*, Simpozion național „50 de ani de la înființarea Universității de Nord, Baia Mare”, ținut la Baia Mare, 18 iunie 2001.
362. *Optzeci de ani de la reînvierea vechilor Eparhii de Vad și Feleac, cu sediul la Cluj (Cluj-Napoca)*, Sesiunea de comunicări științifice „Mărturia creștină în România în timpul comunismului”, Cluj-Napoca, 27 noiembrie 2001.
363. *Chipul monahului după „Așezămintele monahale” ale Sfântului Ioan Casian* (Simpozion național, Constanța, 15-17 iulie 2002).
364. *Domnitorul Sfânt Ștefan cel Mare și Transilvania* (Simpozion național, Cluj-Napoca, 2 iulie 2004).
365. *Sfinții împărați Constantin și Elena în pictura populară pe sticlă a „Școlii” de la Nicula*, (Sesiune de comunicări, Mănăstirea Tismana, 19-21 mai 2006).
366. *Școli de pictură pe sticlă în Transilvania* (Sesiune de comunicări, Mănăstirea Neamț, 10-13 septembrie 2007).
367. *Câteva aspecte din gândirea ierarhului Nicolae Colan despre Familie și Școală* (Simpozion național, Sf. Gheorghe, 29 noiembrie 2007).
368. *Câteva considerații privitoare la circulara lui Andrei Șaguna despre urmările revoluției din 1848 în Transilvania* (Simpozion național, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Oradea, cu genericul: „Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873) – personalitate marcantă a vieții bisericești, culturale și politice a românilor din Transilvania la împlinirea a 200 de ani de la nașterea sa”, Oradea, 27-28 mai, 2008).
369. *Ce este iconostasul?* (Simpozion național cu genericul: „Serbările Cetății Ciceului. 180 de ani de la înălțarea iconostasului din Ciceu-Giurgești, jud. Bistrița-Năsăud”, la Ciceu-Giurgești, 16-17 aug. 2008).

17. Membru în structuri academice, științifice și de cercetare

18. Stagii de cercetare-documentare

19. Alte participări

20. Citări

1. Ioan N. Floca, *Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească*, vol. II, București, 1990, p. 404.
2. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, VII, 1984-1989, București, 1990, p. 180, nota 5087 și p. 341, n. 9705.
3. Ioan Rămureanu, *Istoria bisericească universală*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992, p. 582; București 2004, p. 645.
4. Î. P. S. Antonie, *Nicolae Colan și Limba română*, în "Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)", Cluj – Napoca, 1995, p. 152.
5. Ioan Lăcătușu, *Mitropolitul Nicolae Colan și satul natal Araci*, în "Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993)", Cluj – Napoca, 1995, p. 11.
6. Dr. Antonie Plămădeală, *Mitropolitul Ardealului, Nicolae Colan și Limba română*, în "Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993), Cluj – Napoca, 1995, p. 152.
7. Pompiliu Teodor, *Ortodoxie și națiune în concepția lui Nicolae Colan*, în "Omagiu Mitropolitului Nicolae Colan (1893 – 1993), Cluj – Napoca, 1995, p. 53, notele 1, 2, 3.
8. Ioan-Vasile Leb, *Ortodoxie și Vechi-Catolicism sau Ecumenism înainte de Mișcarea Ecumenică*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 1996, p. 245, nota 125.
9. Pr. Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, ed. I, București, 1996, p. 106; 197; 288.
10. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, VIII, 1989-1994, București, Editura Academiei Române, 1996, p. 165, n. 4641; p. 343, n. 10230.
11. Î. P. S. Antonie, *Alexandru Moraru, Seminarul Teologic Liceal Ortodox din Cluj – Napoca (1952 – 1997)*, în "Telegraful Român", 146 (1998), nr. 37 – 40, p. 8.
12. Î. P. S. Antonie, *Alexandru Moraru, Învățămintul teologic universitar ortodox din Cluj (1924 – 1952)*, în "Telegraful Român", 146 (1998), nr. 25 – 26, p. 4.
13. Dorinel Dani, *Rezultatele Mișcării de la Oxford. Relațiile Bisericii Anglicane cu Biserica Romano-Catolică și cu cea Ortodoxă până la sfârșitul secolului al XX-lea*, Baia Mare, 1999, p. 163 și ed. a II-a, Baia Mare, 2008, p. 264 și 316.
14. Colectiv, *Clujeni ai secolului 20 – dicționar esențial*, Cluj-Napoca, Ed. Casa Cărții de Știință, 2000, p. 214.
15. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, IX, 1994-1999, București, Cluj-Napoca, 2000, p. 188, n. 5953 și 5954; p. 246, n. 7636, 7637 și 7645; p. 251, n. 7781; p. 403, n. 12486; p. 494, n. 15191; p. 498, n. 15312, 15313 și 15314.
16. Marcel D. Popa și colaboratorii, *Dicționar enciclopedic, L-M*, București, 2001, vol. IV, p. 471.
17. Dorel Man, *Didahiile, norme de educație și pastorație*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2001, p. 221 și 258.
18. Miron Erdei, *Propovăduirea în Biserica Ortodoxă Română din Transilvania în prima jumătate a secolului al XX-lea*, Oradea, Ed. Cogito, 2001, pe coperta II.
19. Eugen Drăgoi, *Istoria Bisericească Universală*, București, Ed. Historica, 2001, p. 329.
20. Mircea Popa și colaboratorii, *Dicționar Enciclopedic*, vol. IV, L-N, București, Ed. Enciclopedică, 2001, p. 471.

21. Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2002, p. 547.
22. Colectiv, *Who's Who in Romania*, București, ediție princeps, Ed. Pegasus Press, 2002, p. 420, 421.
23. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, ed. a II-a, București, Ed. Enciclopedică, 2002, p. 314.
24. Radu Ardelean, Lucian Giura, în: Ioan Lupaș *Corespondență. Scrisori primite (selecție)*, A-C, Sibiu, Ed. Casa de Presă și Ed. Tribuna, 2003, p. 30, nota 11 și p. 191.
25. Emanuil Rus, *Silviu Dragomir și raporturile româno-slave*, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2004.
26. Mihai Săsăujan, *Academia teologică ortodoxă din Arad în perioada interbelică. Contribuții la istoria învățământului teologic românesc*, Arad, Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, 2004, p. 8.
27. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, X, 1999-2004, București, Ed. Academiei Române, 2005, p. 39-40, n. 1153; p. 142, n. 4398; p. 276, n. 8493, 8494, 8495; p. 337, n. 10258; p. 379, n. 11366; p. 385, n. 11523; p. 386, n. 11538; p. 388, n. 11575 și 11576; p. 391, n. 11662; p. 392, n. 11686; p. 471, n. 13988 și 13989; p. 472, n. 13990, 13991, 13992 și 13993; p. 523, n. 15550 și 15551; p. 817, n. 24259; p. 825, n. 24499 și 24500; p. 887, n. 26521; p. 1008, n. 30375.
28. Susana Andea, Avram Andea, *Transilvania Bisericii și Preoți*, Cluj-Napoca, Ed. Supergraph, 2005, p. 7, nota 4.
29. Nicolae Chifăr, *Istoria Creștinismului*, vol. IV, Iași, Ed. Trinitas, 2005, p. 76.
30. Paul Brusankowski, *Învățământul confesional ortodox din Transilvania între anii 1848-1918. Între exigențele statului centralizat și principiile autonomiei bisericești*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2005, p. 604.
31. Mircea Păcurariu, *Catedrala mitropolitană din Sibiu, 1906-2006*, Sibiu, Ed. Andreiană, 2006, p. 82 și 84.
32. Nuțu Roșca, *Ortodoxie și pseudouniație*, Baia Mare, Ed. Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmăruului, 2006.
33. Nicolae Edroiu, îngrijitorul ediției: *Ioan Lupaș (1880-1967). Scrieri alese. Studii asupra istoriei Evului Mediu și Istoriei bisericești*, București, Ed. Academiei Române, 2006, p. 614.
34. Ioan Moldoveanu, *O bibliografie a isihasmului românesc*, în „Analele științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă”, tom. VII (2002-2004), 2006, p. 109-110.
35. Cristinel Ioja, *Aspecte ale dialogurilor teologice dintre Biserica Ortodoxă și celelalte Biserici din a doua jumătate a secolului al XX-lea și relevanța lor pentru ecumenismul actual*, în vol. „Elemente de istorie, doctrină și practică misionară: o perspectivă ecumenică”, Sibiu, Ed. Universității „Lucian Blaga”, 2006, p. 295, 296, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307.
36. Nicolae Edroiu, *Ioan Lupaș (1880-1967). Scrieri alese*, vol. I, București, Editura Academiei Române, 2006, p. 614.
37. Dan Fornade, *Personalități clujene (1800-2007). Dicționar ilustrat*, Cluj-Napoca, Ed. Casa Cărții de Știință, 2007, p. 10 și 382.
38. Colectiv, *Martiri pentru Hristos din România, în perioada regimului comunist*, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2007, p. 795.
39. Gabriel Gârdan, *Episcopia Ortodoxă Română din America – parte a Ortodoxiei americane*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2007, p. 21, 40, 41, 231, 264, 449, 466.

40. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ed. a II-a, Sibiu, Ed. Andreiana, 2007, p. 11 și 463.
41. Sebastian-Dumitru Cârstea, *Aspecte ale vieții monahale ortodoxe ardeleno în timpul perioadei comuniste*, în vol. „Studii teologice dedicate ilustrului istoric sibian Părintele Profesor Academician Dr. Mircea Păcurariu la împlinirea vârstei de 75 de ani”, Sibiu, Ed. Andreiana, 2007, p. 416, nota 40 și 417, nota 43.
42. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, XI, 2004-2006, București, Ed. Academiei Române, 2007, p. 36, n. 961; p. 69, n. 1958 și 1959; p. 154, n. 4235; p. 159, n. 4428 și 4429.
43. Augustin Pădurean, *Mănăstirile din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului*, Mănăstirea Nicula, Editura Ecclesia, 2007, p. 17, n. 19; p. 29, n. 70; p. 31, n. 77; p. 34, n. 90.
44. Augustin Pădurean, *Mănăstirile din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. Ghid ilustrat*, Mănăstirea Nicula, Editura Ecclesia, 2007, p. 182 și 183.
45. Constantin Toni Dârțu, *Personalități române și faptele lor, 1950-2000*, Iași, Ed. Panfilius, vol. XXVIII, 2008, p. 95-102
46. Ioan Alexandru Mizgan, *Ofensiva uniatismului în Țara Năsăudului în secolul al XVIII-lea. Martiriul lui Tănase Todoran*, Cluj-Napoca, 2008, p. 73 și 125.
47. Vasile Muntean, *Istoria Creștină Generală (ab initio – 1054)*, vol. I, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2008, p. 40 și vol. II, *Istoria Creștină Generală (1054 până azi)*, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2008, p. 149, 363 și 382.
48. Ioan Dură, *Policarp Morușca, primul episcop al Episcopiei Misionare Ortodoxe Române din America*, în vol. „In Memoriam – Alexandru Elian. Omagiere postumă a regretatului istoric și teolog, la zece ani de la trecerea sa la cele veșnice (8 ianuarie 1998)”, Timișoara, Ed. Arhiepiscopiei Timișoarei, 2008, p. 411.
49. Marcel Știrban, *Din Istoria Bisericii Române Unite. Biserică. Școală. Națiune. Biobibliografii și Documente*, Satu Mare, Ed. Muzeului Sătmărean, 2008, p. 171-172, 248, 260, 283, 343-344, 399.
50. Cosmin Cosmuța, *Biobibliografia Părintelui Prof. Univ. Dr. Alexandru Moraru – la împlinirea vârstei de 60 de ani*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIII (2008), nr. 2, p. 9-38.
51. Ioan Chirilă, *Argument*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, LIII (2008), nr. 2, p. 5-8.
52. Cosmin Cosmuța, *Părintele Prof. Univ. Dr. Alexandru Moraru a împlinit 60 de ani*, în „Renașterea”, XIX (2008), nr. 11, p. 7.
53. Mircea Păcurariu, *Mitropolitul Andrei Șaguna în istoriografie*, în vol. „Mitropolitul Andrei Șaguna, 1808-1873 - Personalitate marcantă a vieții bisericești, culturale și politice a românilor din Transilvania. La împlinirea a 200 de ani de la nașterea sa. Simpozion național, Oradea, 27-28 mai, 2008”, Oradea, 2008, p. 29.
54. Ion Vicovan, *Mitropolitul Sebastian Rusan (1950-1956) o flacără aprinsă într-o epocă de întuneric*, Iași, Editura Performantica, 2008, p. 321.
55. Sebastian-Dumitru Cârstea, *Monahismul ardeleno în trecut și astăzi*, Sibiu, Editura Arhidiecezana, 2008, p. 18, 20, 387 și 640.
56. Ioan Lăcătușu, *Mitropolitul Nicolae Colan (1896-1967)*, în „ROST”, revistă de cultură creștină și politică, VI (2008), nr. 63, p. 19.

57. Dorel Man, *Dimensiunea teologică-pastorală a operei Mitropolitului Nicolae Colan*, în „ROST”, revistă de cultură creștină și politică, VI (2008), nr. 63, p. 21, n. 12.
58. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. III, ed. a III-a, Iași, Editura Trinitas, 2008, p. 398, 424, 475 și 481.
59. Ralph Hüber (fondator și editor), *Enciclopedia personalităților din România. Lucrare principală*, ed. a IV-a, 2009, Hübers Who is Who. Who is Who, Verlag für Personenzyklopädien AG Alpenstrasse 16, CH-6304 Zug Schweiz, p. 874-875.
60. xxx *Frăția Ortodoxă Română*, în „Făclia, ziar independent de Cluj”, XX (2009), nr. 5577, din 3 martie 2009, p. 5.
61. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, XII, P. I; 2007-2008, București, Ed. Academiei Române, 2009, p. 27, n. 702; p. 147, n. 4095; p. 158, n. 4328; p. 228, n. 6354; p. 255, n. 7096, 7097 și 7098.
62. Vasile V. Muntean, *Istoria Bisericii Românești (de la începuturi până în 1716)*, I, Timișoara, Editura Marineasa, 2009, p. 12.
63. Daniel Niță-Danielescu, *Războaiele dintre ruși și turci din secolul al XVIII-lea și implicațiile lor asupra Bisericii Ortodoxe Române din Moldova*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009, p. 89 și 217.
64. Dănuț-Liviu Hognogi, *Lăcașuri monahale ortodoxe din Transilvania până la începutul secolului al XX-lea (zona sud-someșeană)*, Bistrița, Editura Koruna, 2009, p. 298, 307 și 311.
65. Bogdan Alexandrescu, *Mitropoliți ai Ardealului: Nicolae Colan (1893-1967). Biobibliografie*, Sibiu, 2009, p. 299 și 300.
66. Constantin Hrehor, *Silvestru Morariu Andrievici*, Iași, Editura Timpul, 2009, p. 158.
67. Macarie Motogna, *Monahismul ortodox din Maramureș și Transilvania Septentrională până la începutul secolului al XIX-lea*, Rohia, Editura Mănăstirii Rohia, 2009, p. 338.
68. Nicolae Edroiu, Alexandru Moraru, Dorel Man, Veronica Turcuș, *Alexandru Lapedatu (1876-1950), ctitor de instituții științifice și cultural bisericești (cu repere cronologice și o bibliografie a operei)*, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2009, p. 195, 197 și 198.
69. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, XII, P. II; 2007-2008, București - Cluj-Napoca, Ed. Academiei Române și Editura Argonaut, 2010, p. 452, n. 12245 și 12246.
70. xxx *Bibliografia istorică a României. Bibliografie selectivă*, XIII, 2009-2010, București - Cluj-Napoca, Ed. Academiei Române și Editura Argonaut, 2010, p. 20, n. 550; p. 90, n. 2683; p. 135, n. 3851; p. 217, n. 6241.
71. xxx *Enciclopedia Ortodoxiei Românești* (coordonator Mircea Păcurariu), București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2010, p. 414-415, p. 25, 27, 40, 140, 185, 191, 193, 226, 311, 321, 358, 361, 375, 382, 391, 394, 397, 423, 441, 449, 465, 474, 484, 494-495, 563, 625, 699 și 701.
72. Constantin Toni Dârțu, *Personalități române și faptele lor, 1950-2000*, Iași, Editura Pamfilius, 2010, p. 57, 62 și 501.
73. Cosmin Cosmuța, *Recunoaștere internațională – Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru Moraru*, în „Renașterea”, XXI (2010), nr. 7-8, p. 4.
74. Florian Geomolean, *Manual de Tipic bisericesc ortodox* (Repere biografice, Florian Geomolean, 1915-1979). Republicare, Dorel Man și Cezar Login, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2010, p. 201.

75. Justo L. Gonzáles, *Ghid pentru studiul Istoriei bisericești* (traducere: Cezar Login și Gabriel-Viorel Gârdan). Ediție, studiu introductiv și bibliografie de Gabriel-Viorel Gârdan, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, p. 151.
76. Nicu Moldoveanu, *Istoria muzicii bisericești la români*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 367, 369, 370, 389, 390, 391, 392.
77. Simona-Teodora Roșca, *Icoana pe sticlă din Transilvania (sec. XVIII-XX)*, Cluj-Napoca, Editura Tradiții Clujene, 2010, p. 12 și p. 186.
78. *xxx Dictionary of International Biography, 2010*, 35th Edition (Publicat de: Nicholas S. Law, Editor principal: Sara Rains), International Biographical Centre, Cambridge, Great Britain, 2010, p. 751.
79. Alin Albu, *Educația religioasă desfășurată în cadru școlar, pentru foștii elevi sectari, în anii celui de-al doilea Război Mondial. Cazul Vicariatului Ortodox Alba Iulia*, în vol. „Educația religioasă în dialog cu societatea. Cercetări pedagogice, psihologice și istorice” (Coord. Dorin Opreș), Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010, p. 111, n. 1.
80. Ion Găvrilă, *Muzica bisericească în ținutul Vâlciei. Studiu monografic*, București, Editura Roza Vânturilor, 2010, p. 6 și 494.
81. Ioan Cristian Baci, *Patriarhia Ecumenică în Imperiul Otoman de la 1453 până în secolul al XVIII-lea și legăturile cu Țările Române*, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2010, p. 239.
82. Vasile V. Muntean, *Istoria Bisericii Românești (din 1716 până azi)*, II, Timișoara, Editura Marineasa, 2010, p. 5, 6, 126, 130, 141, 143, 148.
83. Petru Stanciu, *Cultura muzicală de tradiție bizantină în centrul Transilvaniei sec. XVIII-XIX*, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2010, p. 240 și 248.
84. Fabian Seiche, *Greco-catolicii. Uniți cu papa, dar dezbinați cu Hristos! Uniți cu Roma, dar dezbinați cu România!*, colecția „Duhul Adevărului”-7, Făgăraș, 2010, p. 198.
85. Valeria-Gemma Moraru, *Revista Teologică. Organ pentru știință și viață bisericească (1907-1916; 1921-1947) – Indice bibliografic* -, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010, p. 378 și 379.
86. Adrian Cazacu, *Episcopia Giurgiului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 301.
87. Ovidiu Panaite, *Arhiepiscopia Alba Iuliei*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 537, n. 18; p. 539, n. 28 și 30; 540, n. 32 și 33; p. 541, n. 39; p. 542, n. 40.
88. Gabriel-Viorel Gârdan, *Episcopia Sălajului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 635, n. 19; p. 637, n. 34; p. 639, n. 42; p. 657, n. 127 și 128.
89. Sergiu Popescu, *Episcopia Severinului și Strehaiei*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 721, n. 37.
90. Ionel Popescu, Vasile V. Muntean, Adrian Carebia, Marius Florescu, Florin Dobrei, *Arhiepiscopia Timișoarei*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 771, n. 56.
91. Vasile Pop, Pavel Vesa, *Arhiepiscopia Aradului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 806, n. 79.
92. Constantin Brătescu, Florin Dobrei, Daniel Alic, *Episcopia Caransebeșului*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 844, n. 161.

93. Florin Dobrei, *Episcopia Devei și Hunedoarei*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 853, n. 22; p. 855, n. 30.
94. Daniel Dascălu, *Episcopia Ortodoxă Română a Europei de Nord*, în vol. „Autocefalie și responsabilitate”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 961, n. 22.
95. †Ciprian Cămpineanul, *Introducere*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 8.
96. Mihai Săsăujan, *Relațiile cu Patriarhia Alexandriei, Antiohiei și Ierusalimului*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 54, n. 12; p. 58, notele 30 și 31; p. 59, n. 37.
97. Claudiu Cotan, *Relațiile cu Bisericele Ortodoxe din Serbia, Bulgaria și Albania*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 183, notele 19 și 20; p. 194, n. 59; p. 199, n. 78.
98. Ioan-Vasile Leb, *Relațiile cu Biserica Ortodoxă din Polonia și Biserica Ortodoxă din ținuturile Cehiei și din Slovacia*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 225, n. 12; p. 227, n. 30; p. 228, n. 42; p. 231, n. 67.
99. Daniel Benga, *Prezența Bisericii Ortodoxe Române în context Panortodox*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 236, n. 20; p. 237, notele 25 și 27; p. 238, n. 33; p. 241, n. 54.
100. Michael Tița, *Pregătirea Sfântului și Marelui Sinod Panortodox*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 249, n. 9.
101. Ioan Ică jr., *Relațiile cu Biserica Romano-Catolică*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 328, n. 40.
102. Remus-Silviu Marian, *Relațiile cu Biserica Veche-Catolică*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 338, n. 1.
103. Dorin Oancea, *Relațiile cu Biserica Reformată*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 363, n. 1.
104. †Macarie Drăgoi, *Relațiile cu Biserica Luterană din Suedia (Conferința Ecumenică din 1925). Dialogul între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Suediei în contextul Conferinței Ecumenice de la Stockholm din anul 1925. Contribuții documentare*, în vol. „Autocefalie și comuniune”, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, p. 391, n. 17.
105. Florin Dobrei, *Istoria vieții bisericești a românilor hunedoreni*, Reșița, Editura Universității „Eftimie Murgu”, 2010, p. 61, n. 273; p. 403, n. 2033; p. 405, n. 2047; p. 406, n. 2053; p. 431, n. 2150; p. 432, n. 2154; p. 434, n. 2161; p. 667, n. 3048; p. 698.
106. Augustin Pădurean, Teofil Herineanu, *Protopopiatul Ortodox Român Dej*, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2010, p. 533, 536 și 537.
107. xxx *Doctores Honoris Causa. Testimonia Oecumenica*, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2011, p. 7, notele 2, 5, 12 și 16.
108. Mircea Păcurariu, *Cultura Teologică Românească. Scurtă prezentare istorică*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 303.
109. Valeria-Gemma Moraru, *Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei (1956-1990) – Indice bibliografic*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, p. 86, 214, 391, 394, 428, 429 și 430.

110. xxx *Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2011, p. 118 și 292.
111. Ioan-Vasile Leb, *Nicolae Ivan (1855-1936), întâiul Episcop al Vadului, Feleacului și Clujului*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 18, n. 32.
112. Bogdan Ivanov, *Arhiepiscopul Teofil Herineanu, un om deasupra timpului său*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 28, n. 4.
113. Iustin Tira, *Repere istorice ale Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 46, 47 și 49.
114. Ioan Chirilă, *O fortăreață a consolidării României – învățământul teologic clujean*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 50, n.1; p. 51, notele 2 și 3; p. 52, notele 4, 5, 6, 7, 8, 9; p. 53, notele 10, 11 și 12.
115. Gabriel-Viorel Gârdan, *Ctitoriile Episcopului Nicolae Ivan*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 76-77; p. 77, notele 4, 5, 6; p. 80, n. 33; p. 81, notele 38, 39, 40; p. 82, notele 48 și 52; p. 83, notele 53, 54 și 56; p. 84, n. 67.
116. Rareș Prunean, *Catedrala Ortodoxă Mitropolitană din Cluj-Napoca*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 87, n. 1; p. 89, n. 26.
117. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Mitropolitul Andrei Șaguna și Clujul*, în „Tabor”, V (2011), nr. 9, p. 114 și 114, n. 106.
118. †Andrei Andreicuț, *Laudatio – Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa de către Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, 7 decembrie 2011 (broșură), p. 5, n. 1.
119. †Macarie Drăgoi, *Ortodocși și greco-catolici (1867-1916). Convergențe și divergențe*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, p. 2, 7, 8, 10, 13, 18, 20, 25, 32 și 317.
120. Nicolae Bocșan, *Istoricul reînființării Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului*, în vol. „Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului la 90 de ani (1921-2011)”, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2012, p. 1.
121. Gheorghe-Dragoș Braica, *Oameni și altare ale credinței. Monografia protopopiatului Cluj 2 – Municipiul Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2012, p. 36, n. 18; p. 41, n. 24; p. 48, notele 8, 10, 11, 12, 13; p. 72, n. 32; p. 73, n. 33; p. 74, n. 34; p. 75, n. 37; p. 77, n. 40; p. 79, n. 43; p. 89, n. 4; p. 91, n. 6-7; p. 92, n. 8; p. 93, n. 9; p. 96, n. 12; 103, n. 4; p. 107, n. 7; p. 116, n. 6; p. 119, n. 8; p. 121, n. 12; p. 123, n. 18; p. 125, n. 25; p. 128, n. 27; p. 131, n. 30; p. 133, n. 32; p. 157, n. 9; p. 158, n. 10; p. 164, n. 2; p. 170, n. 9; p. 187, n. 5; p. 189, n. 7; p. 197, n. 4; p. 200, n. 20; p. 206, n. 1; p. 217, n. 1; p. 223, notele 2 și 3; p. 232, n. 3; p. 234, n. 4; p. 252, n. 1; p. 280, n.1; p. 285, n. 2; p. 287, n. 4; p. 366.
122. Mircea Păcurariu, *O viață dăruită Bisericii și Neamului. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei*, Sibiu, Editura Andreiana, 2012, p. 32 și 36; p. 101, n. 48; p. 355, n. 26; p. 483.
123. Gabriel-Viorel Gârdan, *Episcopia Sălajului – 5 ani de activitate (2008-2013)*, Zalău, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și Viață în Hristos”, 2013, p. 15, n1; p. 17, n. 17; p. 20, n. 28; p. 29, n. 32; p. 30, n. 40; p. 31, n. 49.
124. Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei (cu sediul la Alba Iulia) între anii 1921-1948*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2013, p. 420.

21. Interviuri și emisiuni radio și TV

370. *În spirit irenic și ecumenic*, în "Tribuna" (Cluj-Napoca), III (1991), nr. 13, p. 8.
371. *Rolul școlii românești în cultura neamului nostru*, în "Adevărul Harghitei", 15 – 16 mai 1991.
372. *Cinci întrebări pentru Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, rectorul Institutului Teologic Ortodox din Cluj – Napoca*, în "Logos", I (1991), nr. 1, p. 2 – 3, (revista Institutului Teologic Ortodox din Cluj, realizat de studentul Vasile Timiș).
373. *O șansă pentru testarea calității învățământului teologic seminarial*, în "Unirea" (Alba Iulia), IX (1997), nr. 2074, p. 4.

